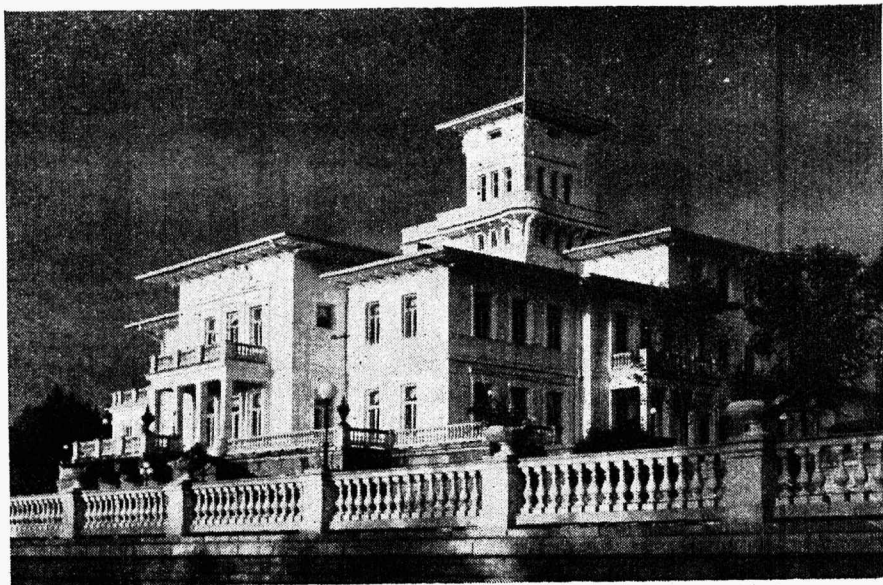

POSTISARV

Nr. 10 1938

P. LUHTEIN

Müüme isikutele ja asutistele
võistlemata hindadega!

Rikkalikus valikus

ilu-, teaduslikku-,

jutu-, näite-,

ja laste-

kirjandust

Kõiksugu

kirjutusmaterjale,

paberikaupu,

kooli- ja kantselei-

tarbeid

PÄEVALEHE

raamatu- ja kirjutusmaterjali kauplused

Suur Karja 23, tel. 446-11

Pikk tänav 2, „ 428-83

Tallinnas

POSTISARV

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RAADIOTEENIJATE AJAKIRI
POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ALA TEENIJATE ÜHINGU
ja TALLINNA PEAPOSTKONTORI AMETNIKE KOGU HÄÄLEKANDJA * ILMUB KORD KUUS

Nr 10 (63)

Oktoober 1938

6. aastakäik

Isikkonna ettevalmistamine postiametkonnas

Aastaid tagasi tundus, et postiametkonna komplekteerimine uute tööjõududega ei tekitanud suurt muret, kuna vanadest väljaõppinud töömeestest ei olnud puudu. Ajutiselt oli lõpetatud isegi õpilaste vastuvõtmine, välja arvatud mehaanikuõpilased, keda vajati veel. Paiskab nüüd, et reservid on läbi ja arvesse võttes viimastel aastatel ilmsikstulnud majanduslikku tõusu, millega käsikäes käib ka töötõus ja nõudmine tööjõudude järele, hakkab ka riigiteenistuses ilmema väljaõppinud tööjõudude puudus. Eriti vist tuleb see ilmsiks seal, kus amet või töö nõuab spetsialiste, erioskustega töötajaid, nagu postiametkond, raudtee jne.

Seni kehtinud korra järele võeti noori tööjõude või õpilasi ameti ettevalmistamiseks vastu, lastes läbi võrreldes hõredast sõelast. Samuti sündis nende ettevalmistamine väiksema pinge all ja ebaühtlaselt, — ühes asutises nõuti neilt rohkem, teises — vähem. Selle tagajärjed olid ka seepärast mitmesugused, — saadi häid, hea väljaõppega ametnikke, saadi ka keskpäraseid ja puhuti isegi alla keskpärase. Viimane asjaolu omakorda mõjutab tööväärtust või töötulemusi, mis praegu eriti, kus püütakse kõigis ettevõtetes tööd ratsionaliseerida, on väga olulise tähtsusega. Ka töötajate eneste seisukohalt, teenijate seisukohalt, kes töötavad sellistes käitistes või ettevõtetes või ametkondades, kus on tööd normeeritud ja kus on tarvitusele võetud

preemiate süsteem, on tähtis, et töötajad väljaõppelt ja võimeilt oleksid enam-vähem tasavägised, ühtlased, et ei tuleks ühel teise eest tööd teha või ühel teist ootama jääda. Nähtavasti on neid asjaolusid ka arvestatud ja kaalutud, mille tulemusena Postitalitus on koostanud ja Teedeministri määruse alusel (RT 1933. a., 79, 583) maksma pannud „Postiametkonna isikkonna ettevalmistamise juhtnõõrid.“ Ehkki Postitalitus on senini, võrdlemisi lühikese aja jooksul, välja andnud ülikvalitliku toodangu määrustikke ja juhtnõõre, mis küllaltki pingutada annab, et neid tunda ja teada, on viimane teos, s. o. „Postiametkonna isikkonna ettevalmistamise juhtnõõrid,“ äärmiselt tähtis, vajalik ja tere-tulnud. See paneb põhjaliku aluse isikkonna järeloplvele või järeikasvu ettevalmistamisele, missugune alus seni ei olnud küllalt kindel, küllalt ühtlane.

Ühe sõnaga, mainitud juhtnõõrid omavad väga suurt teoreetilist ja praktilist väärtust. Kes eriti tänulikud võivad olla, ehk peaksid olema, need on just ametiõpilased, kellele on võimaldatud säästa üleliigset vaeva ja tungida kaunis kergelt posti-, telefoni- ja telegraafiteenistuse keerdkäikudesse ja teenistuse äraõppimise viiside saladustesse.

Ameti õppimiseks on leitud nüüd moodus või viis, mis on painduv, elastne, kus ei juhita õpilast mitte kokku otsekohe teooriaga, määrustikkude ja juhtnõõridega, mis algajale paistab paratamatu ras-

kena, kuivana ja mis võib algaja huvi juba alguses kaotada asja vastu. Seevastu annab aga praktiline tutvumine ja kokkupuutumine tööga, nägemine ja tööprotsessist osavõtmine otsekohe elava ettekujutuse selle töö käigust ja jääb ka elavalt meelde. Pealegi, kui vilunud ametnik, kes operatsiooni toimetab, annab õpilasele tarvilikud näpunäited ja selletused. Alles selle järele tunduvad ka määrused ja juhtnõõrid arusaadavatena, kergetena ja huvitavatena. Üldse on ametiõpilane, võrreldes endise korraga, seatud soodsamasse seisukorda, kus ameti äraõppimine ei nõua neid pingutusi, mida nõudis varem. Sealjuures võivad aga tagajärjed olla märksa paremad, õpilane võib saada põhjaliku ettevalmistuse, mitte juhusliku. See on suur ja positiivne saavutus.

Kuid paraku põrkame kokku tegelikkuses ka mõninga asjaoluga, mis ehk nõuaks korrigeerimist. Juhtnõõrid näevad ette, et õpilasi tuleb viia kohe kokku tegeliku töötegemisega, kus neile õpetust ja juhatusi annavad ametnikud igaüks oma tööd tehes. Viimased on kohustatud ka õpilasi tutvustama oma töö piirides vastavate määruste ja juhtnõõride paragrahvidega. Põhimõtteliselt on see täiesti läbiviidav, kui arvestamata jätta, et mõnel töökohal, eriti suuremates asutistes, on töö väga intensiivne, mis nõuab töötajalt ametnikult tervet ta tähelepanu, suurt pingutust ja täpsust. Sageli mõjub väiksem kõrvaltegur tööle takistavalt, eksitavalt, segavalt, mis halvab tööintensiivsust, kutsub esile eksimused ja selle eest on aga vastutav ametnik. Ei ole kahtlust, nagu praksis näitab, et õpilased, kes loomulikult aetud soovist operatsiooniga tutvuneda, mõjuvad töökäigu peale halvavalt, segavalt. Juhtnõõrid toonitavad, et õpilane kompenseerib selle vaeva oma tööga. Teatavasti, mida alla kriipsutavad ka juhtnõõrid, võib õpilast iseseisvalt tööle rakendada alles siis, kui ta lõppeksami on sooritanud, s. o. kandidaadina. Viimasel ajal on aga tavaliseks nähteks, et niipea kui lõppeksam on sooritatud, määratakse ta kui kandidaat kohe ametisse, kas sünasamasse asutisesse või mujale. Nii jääb ametniku erakorraline pingutus, mis seoses õpilase õpetamisega, kompenseerimata. Kuna aga postiametkonna töö on normeeritud ja asutiste koosseisud normide alusel kindlaks määratud, siis paistab, et oleks põhjust kaalumisele võtta, kas ei oleks võimalik ka

õpilaste ettevalmistamise-, õpetamise- ja eksamite tööd normeerida. See töö on nüüd, kus uued juhtnõõrid maksma pandi, õige vastutav, mis nõuab aega ja pingutusi. Sellest tööst sõltub pealegi ametkonna isikkonna kvaliteet, järelpõlve väärtus.

Lõpuks julgen mainida, et kui juhtnõõridega maksma pandud ettevalmistamise kord või süsteem on otsustarbekohane, ideaalne, tundub, et eksami-programm ehk on väga lai, kust mõned nõudmised ehk võiksid välja jääda. Lõppkursuses paistab silma (Tööraamat lk. 14) „Riiginduse ja riigiteenistuse põhijooned.“ See aine tundub mitte üksnes igale eksaminandile liiga laiapiiriliselena ja raskena, vaid ka õpilase ettevalmistajale tekitab raskusi defineerimine. Kas ei võiks see välja jääda ja samuti ka Postiseaduse terves ulatuses tundmine.

Viimati mainitud ained ja mõned teised mahuksid administratiivala eksami programmi. Ehkki õpilase ettevalmistamine õppijale on kergemaks muutunud, mispärast kursuse aineistik võib täielikum olla, kuid kaheksa kuud ei ole kuigi pikk aeg, mille jooksul õpilane suudaks kõigega toime tulla, nii et ta tunneks end tugevana kõikide mainitud ainete teadmises. Siin tuleks arvesse võtta seda, et mitte kõik õpilased ei saa täie andumusega ja jõuga pühendada endid ainult ametiõppimisele. Peale üksikute lasuvad paljudel igapäevase leiva teenimise mured, kuna õpilase tasu kr. 25 kuus on küll suureks toetuseks, kuid napp äraelamiseks.

Sellepärast oleks soovitatav, et võetaks kaalumisele, kas ei oleks otstarbekohane õppekursust pikendada kuni ühe aastani, kusjuures eelkursuse aeg jääks endiseks, s. o. 3 kuud. Selle poolt räägib ka veel ehk asjaolu, et juhtnõõrid juhivad tähelepanu ka kasvatuslikule küljele. Et täiskasvanut kasvatada, temale istutada riigiteenistuses valitsevat mentaliteeti jne., selleks paistab kaheksa kuud olevat liiga lühike aeg. See aeg kulub ära õppeainete läbivõtmiseks, tööõppimiseks ja õpetamiseks.

Kuna juhtnõõrid ja uus kord pandi maksma hiljuti, siis pole lühikese aja tõttu olnud ka veel praktilisi kogemusi, peale eelmainitu, mispärast öeldule ei saa muud juure lisada, kui et olgu nad tere tulemast!

A. Postalicus.

Sissesõitjad postiteenijad vajavad peatuspaika Tallinnas

Postiteenijate pere on kaunis kogukas. Kuigi lähedalt pool nendest teenivad ja elutsevad Tallinnas ja Nõmmel, jääb siiski suur hulk järele provintslasi, kellel ühel kui teisel põhjusel tuleb vahetevahel külastada pealinna ja seda peamiselt ametiasjus, harvemini küll isiklikel, kuid seda tungivamatel põhjustel. Asub ju Tallinnas postiametkonna süda, peakeskus — Postitalitus, kuhu tihtilugu asjatoimetused kutsuvad. Peale selle kurseerivad postivagunid pealinna ja provintsi vahel, kus töötab hulk sõiduametnikke ja teenijaid, kellele alaline asupaik pole mitte kõigil Tallinn, kuid kes on aga sunnitud teenistuse tõttu peatuma seal lühemat aega. Kas tarvitseb veel nimetada, et ka teenijate kutseesinduskogu, kutseühingu keskjuhatus asub Tallinnas, kus peetakse iga aasta kord kutseühingu ülemaalist kongressi, kuhu kogunevad siis mitmeks päevaks üle maa teenijate esindajad, kongressi saadikud. Kui palju aga neid teenijaid on, kes puhkuste või ametitalituste tõttu Tallinnast läbi sõidavad ja seal mõnepäevalise peatuse teevad, seda täpselt ei tea, kuid nende arv ei või olla väike. Kuigi puuduvad täpsemad andmed selle kohta, mitu ajutist sissesõitjat aastas Tallinnas peatub, võib umbkaudu ütelda, et see arv on küllalt suur. Iga tahes sedavõrd tähelepanu äratavalt on kerkinud üles küsimus, kas need inimesed pealinnas peatuvad, kas neil leidub ka peatuspaika, peale kalli ja paljudele kättesaamatu võõrastemaja?

Paljud kaasteenijad, kellel on tulnud vajadus Tallinnas mõni päev peatuda, kurdavad, et peatuspaiga leidmisega on tõsiseid muresid. Peagu igaühel meist leidub ju Tallinnas sõpru, tuttavaid, kaasteenijaid ja ka sugulasi. Kes just suuremat ei hooli ligimese rahu- ja vabaduse kitsendamisest ning viimase kuludest, kellel ei ole just sündsusetunnet, pieteeditunnet, see muidugi ilmub oma tuttava või sugulase juurde ja lausub: siin ma olen, anna öömaja! Tuttav või sugulane muidugi ei aja välja, vaid koondab oma pere kuhugi nurka, annab parima voodi parimas toas ja peale selle veel pakub kehakinnitust ja muud paremat, mis pistust anda küünib. On ju teada, et pealinna korteriolud ei võimalda peotäitki

põrandapinnast kasutamata hoida juhusliku sõbra või tuttava või kalli sugulase ilmumise puhuks. Kõik on kalkuleeritud, ratsionaalselt jaotatud, ka söögipaluke muidugi. On tal aga sündsusetunnet, enesest ja ligimesest lugupidamist, vähekene ka viisakust, siis ei söanda kedagi tülitama minna tühjade kätega, veel vähem perekonda, kus lapsed. Isegi poissmehesest sõbra poole ei tihka minna, nagu pilvist kukkunult, ilma meelehead kaasa viimata. Viimane asjaolu, s. o. tahta olla soovitud külaline, soovitud sõber, läheb kulukaks, mitte vähem kulukaks, kui üürida kallist võõrastemaja number. Muidugi, kellel seda puru ei puudu, need saavad igamoodi hästi hakkama, — need on tere tulnud sugulastele, sõpradele ja ka võõrastemajas leiavad nooblit teenimist. Aga palju meie hulgas leidub viimaseid? Ei julge kedagi nimetada, sest neid ei ole.

Niisiis jääb püsima tõsiasi, et korraldamata on peatuskoha küsimus neile postiteenijatele, kes kas ametiasjus või eraviisiliselt peavad ajutiselt viibima Tallinnas.

Kuidas seda probleemi lahendada? Kui meie heidame pilku teiste riigiteenijate üritustele selles asjas, siis leiame, et paljudel on see küsimus nii või teisiti lahendatud. Raudteelastel on Tallinnas oma kodu, kus võib ulualust leida ja kus seda külalislahkust kuuldavasti pakutakse isegi postiteenijate perekonda kuuluvatele liikmetele (sõiduametnikele jne.). Sõjaväelastel on oma keskkogu, kus leiab ohvitser, kes ametiasjus või muul põhjusel Tallinnas viibib, lahke vastuvõtu, peatuskoha. Samuti politseinikel ja teistel riigiteenijatel. Postiteenijad aga, kes esimestena riigiteenijate hulgast muretsesid endile puhkekodu N.-Jõesuus, Haapsalus, Pirital ja Elvas, s. o. parimates suvituskohtades, on siiski teistest maha jäänud. Neil pole peatuskohta Tallinnas, kus võiks ulualust leida see, kes olude sunnil peab Tallinnas veetma päev ehk paar. Omal ajal tõsteti see küsimus postiteenijate ülemaalisel kongressil üles, kuid väga õnnelt ja praktiliselt kaalumata. Soovitati asutada Tallinnas postiteenijate kodu, milleks pidi üles kerkima imponentne ehitis mitmekümne miljoni sendi väärtuses, komfortne ja suurt kasu taot-

Toetused laste koolitamiseks

Juba iidsest Vene ajast saadik on postiametkonnas humanseks kombeks saanud anda teenijatele, kelle lapsed käivad koolis, koolitamiseks toetusi. Selleks moodustatud fond (Vene ajal spetsialnõja sredstva) ehk erikapital võimaldas tollal üksikjuhtudel isegi mõnele puudustkanatavale perekonnale lapse terve kooliraha ja puhuti ka riietuse kulud katta.

Praegu eksisteeriv postiametkonna erikapitali fond ei anna veel suuri tagavara-sid, kuid siiski annab häda korral, — teenijate majandusliku kitsikuse või mõnesuguse õnnetuse puhul, — puhuti õige tõhusat abi. On antud perekonnaliikme surma puhul kuni sada krooni toetust ja varemadel aegadel mõnele teenijale mõneks muuks otstarbeks isegi kaugelt enam. See näitab, et erikapitali fondil on täita väga tähtsaid ülesandeid ametkonna teenijate abistamise alal ja seda, et temal (kapitali fondil) ei puudu head tahtmist täita siiralt oma õilsaid ülesandeid.

Õilsam kõigist ülesandest, mis lasuvad erikapitali fondil, on vist küll teenijate abistamine nende laste koolitamises ja kasvatamises. Lapsed on riigi ja rahva tuleviku pant, mispärast nende eest hoolitsemine kasvatamise ja

koolitamise mõttes tuleks tõsta esile enam kui seni. Alles paar aastat tagasi hakati erikapitali fondist andma teenijatele toetust laste koolitamiseks õige minimaalsel määral. Mäletavasti võeti neli aastat tagasi ülemaalisel kutseühingu kongressil see küsimus esimest korda üles tagasihoidlikult, nii muuseas, nagu kartes, et ei leidu saadikute hulgas toetajaid. Ja tõepoolest sellest küsimusest ei tehtud siis palju juttu ja mindi päevakorras edasi, võttes nagu juhuslikult eelarvesse üles lasteabirahaks kaks tuhat krooni. Alles mõni aasta hiljem selgus, kui suur vajadus peitub toetuste järele laste koolitamiseks. Kas nüüd on fondil laiemad võimalused toetuste andmiseks mainitud otstarbeks, seda kahjuks ei tea; teame vaid seda, et selle järele tarvidus on äärmiselt suur. Eriti raskes seisukorras on need teenijate perekonnad, kus ainult üks abielupooltest igapäevast leiba teenib, ametis on ja kus lapsed koolis käivad. Need perekonnad ootavad toetust taevamannana, sest igaüks, kellel kooliealised lapsed, saab aru, missugust ränka muret see perekonnale sünnitab, kui laps vajab koolitarbeid, mis kaunis kallid, kooliraha, mis paiguti õige kõrge, kooliriietust jne. jne. Õppetarbed, nagu

lev. See oli illusoorne ettevõte, mis kapitalide puudusel iseenesest pidi teostamata jääma. Sellel polnud kuigi palju ühist küsimusega, kuidas võimaldada sissesõitnud postiteenijatele ajutist peatuskohta, peavarju, mis on viimasel ajal muutunud akuutseks. Selleks ei ole vaja miljoneid, ei ole vaja suuri keerulisi projekte ega eeltöid. Jätakuks esialgu maksimaalselt tuhandest kroonist, mis pealegi ei oleks kaotatud raha, vaid tuleks tagasi. Tuleks leppida kas või üürikorteriga, korteriga, mis sisaldaks viis-kuus tuba, mis võiks anda esialgu ruumi ja peavarju sissesõitjatele postiteenijatele.

Kui keskjuhatuse, eriti praegune keskjuhatuse, kus on rakendanud end tööle tüsedad tööjõud, selle küsimuse liikuma paneks, siis oleksime kindlad, et lähemal ajal oleks see puudus kõrvaldatud ja meie saaksime Tallinnas peatuspaiga või ajutise puhkekodu. Jätkugu keskjuhatusel selleks jõudu ja head tahtmist!

H.—ik,

Paka esitab :

JAAN POKK,
Kanepi postiülem

kooliraamatud ja muud, mis õnnetuseks kuni standardõpikute maksmahakkamiseni iga aasta vahelduvad, nõuavad järjest uusi väljaminekuid. Ja neid läheb kooliõpilasele vaja otsekohe kooliaasta alates, s. o. sügisel. Esimene õppemaks tuleb samuti tasuda sügisel, riietus (kas vormi- või soe riie) tuleb muretseda samuti sügisel. Peale selle tuleb igal perekonnal mõelda mõninga tagavara peale talveks (küttepuid, kartul, aedvilid jne.) ka sügisel, kui need artiklid ei ole suutnud veel hinnalt tõusta. Nii kuhjuvad suuremad mured lastevanema õlgadele just sügisel, millal õppeaasta algab. Siit tuleks teha sellepärast järeldus, et toetuste saamine on hädavajalisem eriti sel ajal, s. o. sügisel. See pole mitte nende ridade kirjutaja isiklik arvamine, vaid selliseid

mõtteid mõlgutatakse postiteenijate suure pere seas igapäev. Selleks annab põhjust asjaolu, et mullu ja eelmistel aastatel on koolilaste abiraha küsimus leidnud arutamist ja otsustamist aasta lõpul, s. o. alles detsembrikuus. Võidakse ju väita, et toetused kõlbavad maasikmarmarjana igal ajal, kuid ei saa vastu väita, et õppeaasta alates, s. o. sügisel, on lastevanematel ometigi kõige raskem aeg, millal abi kõige vajalikum.

Sellepärast, ja kui erikapitali komiteel ei peaks olema kaaluvaid põhjusi, mis tingivad toetuste otsustamise aasta lõpul, oleks soovitatav ja praktiliselt eriti vajalik, et toetused laste koolitamiseks otsustataks aegsasti, õppeaasta alates.

Kooliealiste laste vanem.

TEADAANNE

Ilmumas kutseühingu 20. a. tegevuse juubelialbum

Posti-, Electr.- ja Telef.-teenijate Kutseühingu Keskjuhatusel on käesoleva aasta töökavas albumi koostamine kutseühingu 20. aastase teotsemise kohta Eestis. See on suur ja tähtis ülesanne. Keskjuhatus ainuüksi sellega toime ei tule. Sellest tööst peaksid osa võtma ka ühingu liikmed ja need isikud, kes küll praegu on ühingust eemal, kuid kes olid omal ajal kutsealalise liikumise eestvedajaiks. Sel teel kujuneks album siiski mitmekesisem ja ühtlasi ka populaarsem.

Palume kaastööd mälestus- ja pühendartiklite näol. Neis võiks käsitleda:

1. p.-t.-t.-teenijaskonna kutsealaliselt organiseerumist:
 - a) Vene ajal,
 - b) Eesti Vabariigi ajal;
2. Kutseühingu tegevusest üldiselt;
3. Kutseühingu keskjuhatusel tegevusest;
4. tähtsamaid sündmusi jne.

Töö eest on mõeldud maksta ka tasu ja nimelt töö selle osa eest, mis leiab heakskiitmist ja satub albumisse. Tasu suurus oleneb võimalustest, mis selguvad siis, kui albumi materjal on juba kõik koos.

Töid palume saata k. a. 1-ks detsembriks.

Keskjuhatus.

Eestist läti postiajakirjas

Läti postiajakirja P.T.Dzive juulikuu nr. on palju ruumi pühendanud Eestile. Artiklis „Päikeseline matk läbi oma naabri Eesti maa“ võtab Eestit kirjeldav osa alla veidi üle ühe lehekülje peenes kirjas. (Kaustalt on see ajakiri meie „Postisarvest“ suurem.)

Selles kirjeldatakse Munamäge, Võru, Petserit, Irboskat ja Laurat. Lisaks 4 pilti Munamäest, Petserist, Irboska allikaist ja Eesti piirist. Teine artikkel kellegi A. Nelke poolt, kus kirjeldatakse Tallinna laulupidu, võtab oma alla ka ligi ühe lehekülje. Siis kolmandaks viimase ülemaalse postiteenijate kongressi kirjeldus umbes pool lehekülge. Peale selle kaks pisimärkust, üks kavatsitava uue Tallinna peapostkontori hoone kohta ja teine puhkeaja veetmisest puhkekodudes Haapsalu ja N. Jõesuu puhkekodudes.

Muide selle meie naabri postiajakirja kohta võiks märkida, et nähtavasti on see majanduslikult palju paremas olukorras kui meie „Postisarv“. Kuulutusi on selles vähem kui meie „Postisarvest“, kuid siiski võib ta ilmuda palju mahukamana kui meie ajakiri. Suur osa selles on trükitud peene kirjaga, kaustalt, nagu tähendatud „Postisarvest“ suurem, lehekülgede arv 20—36 ja ilmub järjekindlalt iga kuu, ka suvel.

Kutseühingu Tallinna osakonna juhatus teatab, et Piritale puhkekodu klubiruumi sügisel ja talvel pühapäeviti kõetakse, mistõttu nad on nimetatud päevadel Piritale sõitjaile-jalutajaile kasutamiskõlbulised. Hoolitsetud on ka teevee keetmise võimaluse eest. Abinõud on kohapeal olemas,

Ametalane edasiarendamine

Väljavõte postiametkonna isikkonna ettevalmistamise juhtnõõridest.*)

Ametkonna edasiarendamise eesmärgiks on:

1) ametkonna teenijaspere vaimset ja eetilist taset tõsta või ülal hoida ning teenijaskonda vaimset ja hingeliselt omavahel kestvalt siduda, seeläbi vastastikust teenistuslikku usaldust luues, arusaamist ja poolehoidu ametlaste kaatsetemiste ja korralduste vastu äratades jne;

2) andekamaile, arenenumaile ja püüdlikumaile teenijatele võimaldada kõige tarvilikumaid amet-alaseid lisateadmisi omandada ja selles katseid õiendada — erioskusi nõudvatele kohtadele nimetamiseks.

Mitmes sääras välismaas, kus ametkonnad on väga suured, püütakse ka ametlaste õpetlike loengute, kursuste või ühiste jutlemiste korraldamise abil ja massiprintsiibi alusel kasvatada teenijaskonna eetilist külge ning sisendada teenijaskonna suurele hulgale arusaamist ja kohusetunnet riigi ja oma ametkonna ülesannete vastu (p. 1). Meil kui kultuurilisel, demokraatlikul ja iseteadlikul väikerahval juurduvad need mõistmised, omadused ja tunded rohkem üldise kodanikkonna eetilises väljakujunemises: loomupärasel tugevas isiksuses, suunatud kasvatuses kodus ja koolis, rahva mineviku karastusis omandatud sitkuses, omariikluse ja omakultuuri teostamise tahtes, õigluse ja otstarbekuse väljakujunenud mõistete ja tundeis, avaliku arvamuse tasapinnas, isetegevuse andumuses jne. Samuti on meil need asjad jäetud nende organisatsioonide kujundada, kelledest võtavad osa kõik kodanikud, nagu kaitseliit, noorsooühingud, mitmesugused rahvuslikud ja kultuurilised huviringid, kuid ka teenijate kutseühing, oma ajakiri, klubid j. m. Ametalane tegevus sel alal seega piirdub peamiselt ainult õpilaste õppekäiguga neile ka selles mõnesugusel määral ettevalmistuse andmisega ning distsipliini ja korra eeskirjade meeldetuletamisega.

Ametlaste lisateadmiste omandamise võimaldamiseks (p. 2) aga, korraldatakse Postitalituse algatusel või toetusel aeg-ajalt ka kursuseid ja loenguid, kui see tarvilik näib olevat.

Võõrkeelte eksam.

Ametkonna teenistuses edasijõudmisel ja ametjärkudes kõrgendamisel võetakse arvesse ka võõrkeelte oskust. Nimelt, muude omaduste ja võimete üheväärtilisuse juures antakse ametiastmes kõrgendamisel eesõigust prantsuse ja inglise keelt oskavatele kandidaatidele, kui nad nende võõrkeelte (ühe või mõlema) oskuses on eksami õiendanud. Prantsuse keele alal nõutakse rahuldavaid teadmisi A. Iversen'i „Prantsuse keele õpiramatu“ I ja II jao ulatuses, inglise keele alal — H. Pöhl'i „Inglise keele õpperaamatu“ algkursuse ulatuses. Peale selle peab eksamineerilav vastavas võõrkeeles teadma p.-t.-t. oskussõnad ja laused või väljendused, mis „Postiametkonna võõrkeelses oskussõnastikus“ toodud.

Koolitunnistuse andmed prantsuse ja inglise keele õppimise üle ei anna ametkonna teenijatele

*) Käesolev väljavõte on mõeldud hõlbustusena teenijatele suuremates asutistes, kus juhtnõõride kasutamine viimaste vähesel arvul tõttu on sageli piiratud. Toim.

teiste ees eesõigust ametiastmes kõrgendamiseks.

Ametkonna teenija, kes prantsuse või inglise keele oskuses soovib eksami õiendada, esineb selles kas suuliselt või tempelmaksustatud soovivaldusega-palvekirjaga oma asutise ülemale, kes teatab sellest Postitalitusele, vastaval juhul palvekirja esitamisega. Postitalitus määrab kindlaks eksami aja ja kutsub soovivaldanu eksamile. Eksamid toimuvad 2 korda aastas: mais ja oktoobris. Palved tuleb esitada kas 1. mais või 1. oktoobriks. Eksamineerimine toimub Postitalituse Rahvusvahelises Büros, Postitalituse direktori poolt määratud komisjoni ees. Eksamineerimise tagajärgede üle komisjon koostab eksamilehe ja esitab direktorile, kelle korraldusel tagajärjed kantakse eksamineeritu tunnistuskirja. Erijuhtudel korraldatakse võõrkeelte eksameid ka mujal, Postitalituse erieskirjaga, kui mõnes suuremas kontoris (Tallinnas või Tartus) sobivam on suuremale teenijate arvule eksam korraldada kohapeal kontori või kursuste juures.

Administratiivala eksam.

Posti-telegraafi-telefoni teenistuse administratiivala tundmise eksam on sunduslikult nõutav kõigilt, kes postiametkonnas soovivad kandideerida administratiivkohtadele, ja kõigilt teenijalt alates XXIII palgaastmest ülespoole. Madalama palgaastme teenija, kes selle eksami õiendanud, võib ametikõrgendust saada eesõigustatud korras. Administratiivala tundmise eksamikava ei piidru üksnes administratiivala juhtnõõride teadmisega, vaid nõutav on kõigi seaduste, määruste ja juhtnõõride tundmine, milledega postiametkonna administreerimise alal tuleb kokku puutuda. Need on:

1) Seadused: Eesti Vabariigi Põhiseadus (põhijooni), Valitsemise korraldamise seadus, Posti, telegraafi, telefoni ja raadioseadus, Riigiasutiste ametnikkude koosseisu seadus, Riigiteenistuse seadus, Riigiteenijate tasude seadus, Ametisõitude tasu seadus, Riigiteenijate laste-abiraha seadus, Riigiteenijate ja -töölise haigus-kindlustuse seadus, Pensioni seadus, Riigiraudtee ja p.-t.-t. teenijate ja töölise preemia ja lisatasu seadus, Riigi hangete seadus, Arveseadus, Tempelmaksuseadus, Distsiplinaarseadustik ja kriminaalseadustik — riigiteenijate osa.

Muudest seadustest, nagu Vallaseadus (§ 10 p. 4), Kaitseseisukorra seadus (§ 20 p. 13), Riigikaitse rahuaegse korralduse seadus, Trüki-seadus, Riigi Teataja seadus (§ 1 ja 9) jne., need osad või paragrahvid, mis käsitlevad postiametkonda puutuvaid küsimusi;

2) p. 1 all loetletud seadustele tuginevad määrused;

3) p.-t.-t.-r. teenistuse administratiivala juhtnõõrid, osad I—XIII.

Eksamile ettevalmistamine sünnib ametniku enda hoolitsemisel. Eksami õiendamise soovist teatab ta asutise ülemale kas suuliselt või tempelmaksustatud palvekirjaga. Asutise ülem teatab sellest Postitalitusele, vastaval juhul palvekirja esitamisega. Eksamid korraldatakse § 47 kohaselt kujundatud komisjonis — Postitalituse esindaja eesistumisel — kõrgema klassi postkontoris, alates II klassi kontorist. Vähemate asutiste ametnikud lähetatakse eksamile Postitalituse korraldusel ja kulul. Kui ametnik ei suuda eksami rahuldavalt õiendada, siis Postitalitus lähetamise kulusid ei tasu.

Eksami tagajärgede kohta koostatakse iga eksaminandi kohta eksamileht, mis Postitalituse esindaja poolt Postitalituse direktorile esitatakse.

ORU LOSS

„Juhuveoga“ Tallinnast Orule ja tagasi

Juba möödunud aastal, kui korraldati bussisõit Türile, ringhäälingu uue saatejaamaga tutvumiseks, avaldasid paljud soovi, et ühissõite — bussimatku peaks ka edaspidigi korraldatama. Kahjuks aga möödus terve suvi, ilma et oleks ühtegi huvisõitu organiseeritud. Laulukoori sõite ei saa siin muidugi arvesse võtta, kuna need on määratud ikkagi kitsamale ringile — lauljaile.

Huvisõitude organiseerimine nõuab rohkesti tuli ja vaeva. Seepärast on raske leida isikuid, kes asja korraldamise eneste peale võtaksid. Kõigil on oma igapäevased tööd ja mured, mis ei luba end siduda kõrvaliste toimetustega. Arvatavasti see oligi põhjuseks, miks sõite ei korraldatud.

Kuna senised üksikud sõidud on leidnud rohkearvulist osavõttu ja on olnud huviküllased, siis võiks oodata, et järgneval hooajal leitakse siiski võimalusi rohkearvulisemaiks matkadeks. Ühe moodusena võiks kõne alla tulla turismiringi asutamine. Kuid jätame need mured ja as-

tume pisut lähemale sellele, millest räägib meie pealkiri?

Veel paar päeva enne sõitu — sõit toimus pühapäeval, 25. septembril ja kutseüh. Tall. os. korraldusel — polnud sugugi veel kindel, kas matkast üldse asja saab. Sõitasaovijaid oli esialgu imeväärne vähe. Alles viimastel minutitel enne registreerimisaja lõppu kogunes tahtjaid sellisel arvul, et paljudele tuli ära ütelda.

Ei saa siinkohal märkimata jätta, et nii nagu iga algatuse samuti ka sellegi puhul oli kuuldav väiklasi mahategevaid hääli. Leiti, et on asjata sõita, lilled enam ei õitse, lossi ei lasta, ilmad on külmad, miks suvel ei sõidetud, kallis ja palju muid vigu. Hoolimata kõigest oli sõitajaid ometi külluses.

Ilm püsis sõidu eelpäevil haruldaselt päikesepaisteline ja soe. Kahjuks aga ärasõidu eel, pühapäevahommikul muutus ilm uduseks ja külmemaks. Vene turule bussijaama kogunenud Oru sõitjate tuju see aga sugugi ei kõigutanud. Loodeti, et päikese

kõrgemale tõusuga udu lahkub. Ja nii see ka oligi. Keskpäeval polnud udust jälgegi.

Viiekümne viiest reisijast oli ärasõiduaajaks, kella seitsmeks, koos viiskümmend neli. Üks puudus. Oodati veel viis minutit ja teekond läks lahti.

Bussi seltskonda kuulus 10 isikut Postitalitusest, 14 peapostkontorist, 27 telefonivõrgust, 2 peatelegraafikontorist ja 1 Sadama postkontorist.

Maršruudiks oli valitud Tallinn — Aegviidu — Ambla — Tapa — Kadrina — Neeruti mäed — Rakvere — Kiviõli — Lüganeuse — Kohtla-Järve — Oru ja sealt Toila kaudu Jõhvi — Haljala tagasi Tallinna.

Kahjuks seda marsruuti saja-protsendiliselt täita ei õnnestunud. Põhjusi oli mitu. Üheks põhjuseks oli paks udu, mis lühendas nähtavuse teel paiguti alla kümne meetri, mistõttu sõidukiirus oli kohati üsna kasin. Teiseks põhjuseks osutusid ettenägemata peatused „merehaigetele“ „hingetagasitõmbamiseks“ ja kolmandaks — avariid. Kõigi

nende ettenägemata takistuste tõttu tuli kavast maha tõmmata peatused postkontorite juures Amblas ja Kadrinas. Kiviõlist ja Lüganusest tuli koguni kaugelt mööda sõita, samuti ka Neeruti mägedest.

Sõit Piibe maanteed mööda (Aegviidu kaudu) oli valitud seepärast, et maastik teel Aegviitu ja sealt edasi on märksa huvitavam, Narva maantee on seevastu lage ja igav. Kuid maastiku ilu vaatlemisele tõmbas kriipsu peale paks udu.

*

Esimed paar sõidutundi möödusid udus kui hõljumised pilvedes. Esimene peatus — „hädamaandumine“ — tuli teha metsavahel, parkümmend kilomeetrit enne Aegviidut: bussi tagumise osa reisijail tuli puudus kätte õige tarvilikuks osutunud paberkottidest, mispärast bussist väljumine väikseks kohenduseks oli sundivalt tarvilik. Ka järgmine peatus toimus samuti enne Aegviidut ühe kaupluse ees, kuhu rutati uuendama kotikeste tagavara. Hiiglatäise kaupmees, nähes ebatavaliselt rohkearvulist tormitsevat ja kotte nõudvat ostjaskonda, tõmbas „esimese valuga“ leti alt lagedale virna kümnekiloseid paberkotte. Küllap ta vist arvestas enese mahuvust...

Edasisõit läks juba tõusva tuju tähe all ja lauluga. Aegviidus tehti „nõrgemate“ kulul pisut nalja ja soovitati rongiga tagasi sõita, kuna raudteejaam oli siinsamas.

Ilusatest Aegviidu järvedest nähti läbi udu vaid üht ja ka ainult vaevu selle maanteepoolset kallast.

Ambla alevikust sõideti tasa läbi ja otsiti piki silmi postkontorit. Kuigi üks matkajaist hooples, et ta on Amblas sündinud ja tunneb Amblat hästi, jäi postkontor ometi nägemata (või oli see suure klaasrõduga hoone, postkastiga ukse kõrval?)

Vaevu jõuti Amblast 5—6 kilomeetrit edasi, kui kõmatas meie sõidu esimene pauk... ja

tagumise ratta kumm oli lõhki. Peatus — avari. Võeti ette ratta vahetamine. Kuna reisijate hulgas trehvas olema terve rida autokursuste lõpetajaid, tuldi tööga toime õige ruttu. „Atmosfäärde“ rattasse pumpamisel näitas atmosfäärimõõtja kiiremat tõusu, kui pumba juure asus korpulentne, jõuküllane ja meile tuntud tegelane prl. K. A. „Sväärid“ tõusid otse silmnähtava kiirusega, kuigi pumpaja polnud autokursustest undki näinud. Tähtis sündmus pildistati.

Edasisõidul selgus, et osa avariste endise postiam. K.-ga eesot-sas kasutasid seisuaega bussirahva varustamiseks toidupoolisega ja maiustistega. Bussis käis käest kätte meetripikkune teevarst, tohutusuur leivapäts ja veelgi suurem kotitäis kompekke.

Kummi lõhkemine tõi pöörde ka ilmastikku. Udu hõrenes. Tee ääres põllul võis silmata juba kartulivõtjaid, maastikki avar-dus. Ootamatult aga ilmnes, et kihutasime täiel sõidul vales suunas — Väike-Maarja poole. Tagasi. Õnneks keeras siitsamast tee Tapa poole. Avariigi oli juhtunud valel teel. Küllap kummi lõhkemise paukki oli saatuse poolt märguandeks õigele teele pöördumiseks. Kitsukene ja uskumatu looklev teise klassi maantee tõi meid peagi õigele teele. Teelahkmel teesuuna näitaja sihtis Rakvere poole. Bussi kiirusemõõtja tõusis nüüd ajuti üle seitsmekümne. Lähenes Kadrina.

Ettenägemata peatused, avari ja eksimine õigelt teelt rõõvisid meilt poolteist tundi kallist aega. Kava kohaselt oleksime pidanud sel ajal olema juba Kiviõlis, või koguni sealt edasisõidul. Ilm oli suviselt päikese-paisteline. Läbisime Kadrina peatuseta. Siitpeale me sale buss neelab kilomeetreid kümnete kaupa. Silmapiirile tõusevad uhked Rakvere lossivaremed. Olemegi Rakveres. Minutiline peatus postkontori ees, et sealsetel kolleegidel poleks meile palju ette heita. Paarsada meetrit edasi tabame töökaigul rühkiva kirja-

kandja. Jätame kolleegidele ter-vitusi. Juba vuhiseme mööda betoonmaanteed üle Kunda raudtee. Bussis kõlab laulu. Paber-kotikestel pole enam tarvitajaid...

Pada org. Kümminutiline peatus. Ronitakse jooksusammul võidu üles mäele. Ilus vaade. Fotomehed — neid on tükki viis-kuus — hoolitsevad, et silmailu jäädvustuks osaliseltki.

Edasi. Vasakule kaob Nigula ki-rikutorn ja varsti ka Aseri vabriku koonuselised torud-korstnad.

Möödudes teelahkmest, mis viib Sonda, Kiviõli poole, keegi naljahammas küsib:

— Kas sõidame ka Kiviõlist t a s a m ö ö d a, nagu kõigist se-nistest ette n ä h t u d peatusist?

Kiviõli jäi kaugale kõrvale. Kiviõli sõidul oleksime läbinud Sonda, kus teenisin poisikesena, segaste aegade sunnil, ühe suve karjasena, teise — sulasena. Nüüd jäid nägemata kõik need niidud ja karjamaad, millede iga puu, iga kungas ja iga kivi oli seotud tuhandete armsate mälestustega. Vähemalt sedagi kas-ke tee ääres oleksin tahtnud näha, mille all tavaliselt võtsin märsist esimest pruukosti, jaga-des seda karjakrantsi Lokiga. Nägemata jäid ka need teed ja rajad, mida mööda päikesetõusu-i sammusin, vikat-reha õlal, heina-maa poole...

Buss aga neelas lõppemata isu-ga maanteelindi laia paela. Juba kerkibki Kohtla-Järve tuhamägi, tüstest lähemale jõudes tohtu kõrgeks. Aknaist tungib sisse midagi muud kui meeldivat lõh-na. Olemegi jõudnud Kohtla-Järvele. Otsime postkontorit ja postmeistrit, meie siinset juhti.

— Kas postkontor on eespool? küsib bussijuht teeääres seisvalt töölisemoodi mehelt.

— See ju poolakas, ega see eesti keelt ei mõista, hõigatakse bussirahva hulgast.

— Eestlane oli, vastab bussi-juht, sulaselges eesti keeles üt-les „jah“.

Postkontori leiame maantee lä-hedal kõrvaltänavas. Silmapaist-valt nägus kiviehitus piinlikult

korrastatud eesaiaga. Fassaadi kaunistavad katuseharjani ulatuvad väätkasvud. Postiülemat kohatame siinsamas. Sümpaatne ja lahke noormees. Urvandi on ta nimi. Järgneme tema lahkele kutsele ja astume kontori ruumi. Kitsukene tuba. Lett, kommutaator, rahakapp, kaart seinal — postkontori tavaline sisustus. Seda kenam ja mugavam on aga postiülema enese korter hoone teisel korral. Heitsime pilgu ka kontoriülema hästi ravitud viljapuaeda.

Siit edasi siirduti postmeistri saatel õlivabrikusse, tolmustesse ja kuumadesse ruumidesse. Nägime hiigla-möödulisi retorte, torusid ja masinaid ja nõgiseid töömehi kui tonte. Noor keemik andis meile asjatundlikke seletusi.

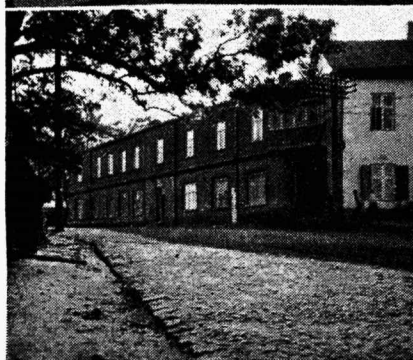
Tutvuti ka allmaa-kaevandusega, kuhu laskumiseks anti kaasa karbiitlaternad. Vabrikus kuuldust-nähtust oli allmaakaevandus kõige huvitavam. Siin polnud ei keerulisi masinaid ega arusaamatut torude kributkrabu. Teekond maa alla ja sealt tagasi, juba üksi see oli küllalt nauditav. Liikusime astmeid mööda alla pikas hanereas „tõrvikute“ valgusel ja oli tunne, nagu oleks see piduliku ilmega rongikäik toimumas maapõue rikuse, hr. Põlevkivi austuseks...

Orule jõudsime ümber kella nelja ajal. Meie suureks üllatuseks täitusid me lootused Oru suhtes üle ootuste. Presidendi suveresidentsiga tutvumiseks kulus seepärast aega üle paari tunni. Ega me selle ajaga siiski veel kõike ei näinud. Nähtu aga oli nii huvitav ja ilus, et see tasus ekskursiooni kavas nägemata jäänud osa mitmekordselt.

Orult tagasisõidul peatusime Toila postkontoris, kus kasutasime pisut „tutvust“ ning tembeldasime Oru lossis ostetud piltpostkaardid, et siis rutata Jõhvi, kus meid ootas kaetud laud.

Kaksteist tundi sõitu ja käimist oli äratanud meis kohutava isu. Jõhvi postiülem hr. Lepp

Fotomontaaž Oru-sõidust

Fotod J. Tiksilt ja R. Kroonilt

Ülalt: Avariipeatus Ambla lähedal; Kohtla-Järve nägus postimaja; ekskursandid teel Kohtla-Järve põlevkivi vabrikusse; peatus Pada orus; postkontorihooned Jõhvis; ekskursioonist osavõtjad Oru lossi ees.

oli aga osanud seda kõike ette aimata — tema vahendusel korraldatud lõuna oli enam kui rikaliklik.

— See vast oli söömaag, tähendas üks kõhumuresid väga arvestav kolleeg mõnusa rahuloluga, mina oleksin juba üksi selle lõuna pärast Tallinnast Jõhvi sõitnud.

Tallinna tel.-võrgu ülem hr. J. Martens, kes huvimatka kaasa tegi ja ekskursantide nimel hr. Lepale korraldamise-vaeva eest tänusõnu ütles, ristis lõuna omanikeretäieks. Ja oli ka tõesti omanikeretäis.

Pärast seda, kui oli jõutud tutvuda ka Jõhvi postkontori ruumidega, alustati täpselt kell 9 tagasisõitu.

Tagasisõit arenes esialgu ladusasti, meeleolu oli paljudel tugevasti üle keskmise, ühe sõnaga buss oli laulu, juttu ja suminat täis.

Kuid ekskursiooni kava ettenägemata osa polnud veel läbi. Kui bussi eest üle tee jooksis jännes, siis ennustati kohe, et kava sellele osale tuleb veelgi lisa. Ja see „lisa“ tuli uskumatult ruttu kätte. Kõmatas hiigla pauk, buss tegi järsu nõksu teeserva poole ja bussijuht langedes kogu raskusega roolile suutis suuri vaevu hoida raske masina teel — ning oligi peatus, uus avari. Ohinal rutati bussist välja olukorda selgitama. Jälle kummi lõhkenud, sedapuhku ederattal. Paistis, et see õnnetus oli siiski õnnelik õnnetus, sest palju ei puudunud, et buss kogu täiega oleks veerenud kõrgelt teepervelt alla. Suurema kiiruse juures oluks see paratamata.

Ootamata tõsiasjana selgus, et teist tagavararatast meil kaasas polegi ja meie muidu nii kohuse-truu ja hoolas bussijuht seisis nüüd noruspäi lõssivajunud ratta ees. Olime „ankrus“ oma uhke bussiga — luksusbussiga — keset teed ja pilkast pimedust, külmas ja niiskuses. Jõhvist olime edasi jõudnud vaevast kolm-kümmend kilomeetrit. Tallinnasse oli veel üle saja viiekümne.

Nüüd oli hea nõu kallis. Korra juba kavatseti kolmel rattal Rakveresse „longata“ ja seal uus kummi hankida. Kuid seda siiski ei riskeeritud. Jäi vaid üks tee, leida lähem telefon ja küsida Tallinnast Mootorist nõu ja abi. Ühelt mõõduvalt rattamehelt saadi teada, et telefon polegi nii kaugel, siit paar kilomeetrit teeärses talus. Samalt mehelt „konfiskeeriti“ jalgratas ja bussijuht sõitis telefoneerima.

— Ärge nüüd ka selle „lusesuse“ kumme tühjaks sõitke! hüüti talle järele. Homme hommikuks tahame ju tööle jõuda.

Vahepeal selgus, et siinsamas perve all asetseb talu. Peremees oli kuulnud pauku ja oli tulnud, tormilatern käes, asja „uurima“. Oli lahke mees ja pak-kus meile oma vankri rattaid, need nagu kindlamad, nendega polevat ta veel teele jäänud... Ning palus bussirahvast tuppa sooja tulla.

Bussijuht jõudis varsti õnnelikult tagasi ja teatas, et Tallinnast saadetakse tagavararattaga teine buss, mis jõuab kohale ümbes poole kahe ajal öösel.

Osa teehädalisi siirdus nüüd tallu, osa jäi bussi. Talutuba oli soe ja mugav ja pererahvas lahke. „Külalised“ sõid-jõid piima-leiva tagavara ära ja löid laulu lahti ning tundsid endid kui kodus.

Et soe soojale liiga ei tee, siis muretseti ajaviteks ka „sooja-rohtu“. Lõbu ja nalja oli laialt. Aga ega bussiski polnud igav. Siin löödi kaardimäng lahti ning arutleti, mida tähendab sõna „juhuvedu“, mis ilutses meie bussi sel kohal, kus harilikult oleme harjunud nägema bussi sõidusihi ehk sihtkoha nimetust. Piimavedu, kaubavedu, prahivedu, sõnnikuvedu ja muu vedu, seda teadsid kõik; juhuvedu, s. o. vedu, millega veetakse juhu, see oli kõigile tundmatu. Viimaks leiti, et juhuvedu on lihtsalt üks ni-huke juhuslik vedu, mis oleneb juhusest: kui juhtub, jõuad koju — on hea; kui ei juhtu, jääd teele — ka on hea. Nii et juhu-

veoga on koju jõudmine juhuseasi. See otsus oli üksmeelne.

Peaaegu märkamatuult jõudis kellaaosuti poole kahe peale. Nüüd hakati juba abibussi ootama. Kui aga see veel kella kaheks kohal polnud, tekkis kartus, et ka abibussil juhtus avari ning kasutades meile määratud tagavararatast sõitis tagasi meile uut tooma, või juhtus kogu ni tõiisem õnnetus, on kummul kasagil tee ääres kraavis...

Alt taluõuest kostis laulu (vii-sil: Oh, mis olen vanematel teinud):

*Oh mis oleme „Mootorile“ teinud,
Et ta meid on pannud ootama?
Kas süüdi me, et bussi rattad läinud,
Et ei pääse siit nüüd minema?...*

Tallinnasse tagasisõudmine näis nüüd juba tõepoolest juhuseasjana.

Viimaks ometi kella 1½ kolme ajal jõudis abi siiski kohale, kui juba mõned kärsitud olid jõudnud kaks-kolm kilomeetrit Tallinna pool vastas ära käia. Abiks ei tulnud mitte buss, vaid veoauto ja kaasas ei olnud tal mitte üks tagavararatas, vaid peaaegu pooltosinat neid.

Avaristide tuju oli veel vahvalt kõrge. Tagavararatta maha-laadimine toimus „äärmise ettevaatusega“, et seda „õrna“ asja mitte põrutada, järsku aga lõn-ke. Kui aga ratas hoolimata „ettevaatusest“ suurelt kõrguselt maha prantsatas ja siiski terveks jäi, oldi vaimustatult veendunud, et see ratas muudab juhuveo kindelveaks, kui aga teised rattad vastu peavad.

Kell 3 võidi tagasiteekonda jälle jätkata. Nüüd ei tundunud Tallinnasse jõudmine juba enam juhuse-na, kuna „abirong“ sõitis kogu aeg kannul.

Bussirahvas jäi pikkamööda vaiksemaks. Oldi väsinud ja tehti uinakut. Kostis koguni norskamist

Mõned olid maganud ka peatuse ajal, kes talu lakas, kes bussis. Ainuke mees, kes silmatäit tukkadagi ei saanud, oli bussijuht. Pikapeale hakkas ka temagi vä-

Postiteenijad võitsid Rapla

Postiteenijate laulukoori kontsert toimus Raplas nädal varem suurt „sõda“, kus punased ja sinised teineteisega heitlesid. Kuna „sõja“ ajal Rapla alevik öösiti pidi olema täitsa pime, sest karmi „sõjaseaduse“ järgi oli määratud kõrge trahv sellele, kelle majast paistis tule kuma, — sätendas 1. oktoobril Rahvamaja tuledemeres, kus raplalased nautisid Tallinna postiteenijate laulukoori poolt pakutavat muusikalist külakosti.

Räägiti, et Raplas on kontserdipublikut vähe, nii et isegi Tallinna Meestelaulu Selts, kelle kontserdid Tallinnas toimuvad alati väljamüüdud maja ees, on kevadel Raplas laulnud tühjale saalile.

Seda kummalisem oli, et Tallinna postiteenijate laulukoori tulu oli 100% suurem meie „meeslaulu au ja uhkuse“ kontserditulust.

Ma ei taha seega ütelda, et meie paremini laulsime T.M.S.-st, kuid arvatavasti oli meie kontsert paremini organiseeritud ja meil on rohkem sõpru Raplas.

Kes siis need meie sõbrad seal Raplas olid? Esimeseks ja mõjuvaks muidugi Rapla Hariduse Seltsi esimees härra Rütma, kes ise suur muusikasõber ja lauluharrastaja. Siis Rapla meeskoori parim bassilaulja, postkontori ülem härra Joh. Paumann, kes ühes härra Rütma korraldas pääsmete eelmüüki ja teostas propagandat kontserdi heaks. Härra Paumann on neid haruldasi „postmeisterid“, kelle kohta peale Tallinna peapostkontori ülema M. Ruubeli ja Viljandi postkontori šefi J. Riiseni võib ütelda, et ta on „laulev postmeister“, nii kui hiljuti kirjutati „laulvaist konstaablitest“.

Keskkooli direktor hr. Ranna ja algkooli juhataja hr. Raudmäe on ka meie tõelised sõbrad, sest ega muidu suur protsent meie kont-

serdi temperamendikamast ja tuldvõtvamast publikust ei oleks kuulunud nende koolide kasvandike hulka.

Meie vabatahtlik kassameister, hr. Kildemaa, oli siiski kurb, kui ta meile kontserdikassa üle andis, leides, et see ikkagi suurem oleks võinud olla.

Kohalik jõukam mees, apteegi omanik, kes rahaliselt palju kaasa on aidanud ajakohase Rahvamaja püstitamiseks Rapla, hindas väga kõrgelt meie koori muusikalist taset ja solistide prl. Eversti ja tenor Martin Tarase häälelisi võimeid ja kunstipärast tõlgitsust esitatud ettekannetes.

Martin Taras võitis oma eht itaallase temperamendiga ja haruldase häälega Rapla publiku.

Et Martin Tarase häälel on meie „rahvuslik vara“, nagu mõni aasta tagasi kirjutas tolle aegne „Estonia“ direktor Anton Kasemets, selles võisime veel kord veenduda. Et Martin Tarase häälel ei ole võrdset Eestis, on ja jääb tõsiasi.

Ma ei hakka peatuma koori ja solistide ettekannete juures üksikasjaliselt, kuna seda teeb teises artiklis meie andekas luuletaja ja „kirjaneits“ prl. S. P., kuid et koor ja solistid olid oma ülesannete kõrgusel ja jätsid Rapla publikule hea mulje on täiesti kindel.

Mis puutub koori võimetesse, siis on huvitav märkida Martin Tarase arvamist. Meie parim tenor ütles koori kohta järgmist: „Olen kuulnud palju ja kuulsaid koorisid, kuid selle väikese, tundmata koori laul oli küll esimene, kes mu südame soojaks tegi ja millise koori puhas hääle harmoonia mu kõrvale nii meeldiv kuulda oli“.

Postiteenijate koori intelligentseist isikuist koosseis oleks meelitivaks materjaliks ka kõige nõudlikumale koorijuhile ja on kõik eeldused

sima ja suutis vaevu silmi lahti hoida. Udu oli veel paksem kui hommikul. Mida lähemale Tallinnale jõudsime, seda väsinumaks muutus bussijuht ja seda tõsisemaks läks olukord. Pärast seda, kui buss tegi korraks ähvardava hüve kraavi poole, muutus edasisõit koguni kardetavaks. Bussijuht tegi peatuse, et end lahutada, hinge tagasi tõmata ja und peletada.

Poolteist tundi enne tööhaku jõudsime õnnelikult tagasi

Vene turule ja 24-tunnine huvitav ja omapärane seiklusriikas, kuid siiski õnnesunud „juhuvedu“, mida meeeldi elaks veelgi kord läbi, oli lõppenud.

Igaüks ruttas nüüd kodu poole, et veidi end kohendada ja õigeks ajaks tööle jõuda.

*

Lõpuks lubatagu mul siinkohal kasutada juhust ja avaldada ekskursantide ja korraldajate nimel südamest tänu neile, kes meie

huvimatka kordaminekuks lahkesti kaasa aitasid, eeskätt Jõhvi ptk. ülemale hr. Lepale, Kohtla-Järve ptk. ülemale hr. Urvandile, Toila ptk. ülemale hr. Elvistole ja ka neile, kellest olenes Oru lossi üllatus. Samuti palju tänu ka Kiviõli postkontori ülemale hr. Koppelile, kelle lahet ettevalmistust ja abi meil kahjuks sedapuhku kasutada ei saanud.

Führer.

KILINGI-NÕMME

postkontor ja raudteejaam

Mõlemad asuvad ühises, 1937. aastal valminud uues majas. Postiülemaks on alates 1935. aastast K. Vahemets, endine Rõngu ja Riisipere postmeister, kuna abiliseks on J. Karilaid, kes siirdus sinna 1936. aastal Kolga ptk. abilise kohalt. Koosseis — 9 teenijat, — peamine tegevusala telefon ja suure hulga alluvate agentuuride saadetiste läbitöötamine. Postkontorile kuulub hoone parempoolses otsas kaks nägusat ruumi, mis sisustatud lihtsa kuid meeldiva ja nägusa mööbliga. Sissekäik asutisse on raudtee ooteruumi kaudu, kus asub ka telefonikõnepunkt ja kirjanimekastide kapp — mõlemad seintesse sisseehitatult.

Kontoriülemate korter asub linnas, tüüruumes, umbes 1,5 km eemal; ka teiste teenijate korterid asuvad linnas, sest jaama ümber ei ole „linn“ veel küllaldaselt jõudnud areneda ja tsentrumit jaamast lahutada kilingi-nõmmelaste kartulipõllud ja aiamaalapid ning agulirahva väikesed majakesed.

Kesklinnas, kus asuvad turg, suurkauplused, pank, apteek, arstid, konstaablid, rahvamaja, tööstusettevõtted jne., tegutseb postiagentuur, mille tegevus üsna laialdane. Algkool, mille katastrofaalne kinoetendus 1937. a. kevadel tegi Kilingi-Nõmme nime kogu Eestis tuttavaks, asub kesklinnast kui ka raudteejaamast

umbes kilomeeter eemal, Saarde kiriku ja kirikla lähikonnas.

*

Linnast läbisõitjale torkab silma, et kõik tähtsamad asutised kannavad nimetust „Saarde“, kuna „Kilingi-Nõmme“ ei näe mujal kui jaamahoone ja Linnavalituse siltidel. Küllap olek aeg see üsna naljakas-saksik nimi, mis tuletatud mingist mõisnik Schillingi nimest, asendada eestipärase Saardega, esiteks seepärast, et Schillingid ei valitse enam ja teiseks, et praeguse linna asemel omal ajal mühanud nõmm on ammu võetud maha.

Muide, see Saarde nimi on kihelkonna maa-alale iseloomustav. Lääne- ja Loode-Eesti osa, seega ka Saarde kihelkond, on palju kauem kui muud alad seisnud Läänemere vete valduses. Maapind on tasane, mäed puuduvad, leidub vaid madalaid, laiuid küngastikke. Kuna vete taandumisel need kõrgemad kohad moodustasid saarekesi, hil-

jem juba soosaari, siis leidubki Saarde kihelkonnas rohkesti „saare“-lõpuliselt kohanimedid, nagu Lauksaare, Märisaare, Mõimesaare jt. Sel motiivil on saanud kirikki ja kihelkond oma nime, olles nii iseloomulik tollele laiale maa-alale, mis asetseb Kikepera soode, Kariste metsade ja Lätimaa ning Liivi lahe vahel, otsekui riigikene omaette, tähelepandavalt terviklik, ühtekuuluv ja rahva traditsioonidelt ühtlane. Kui öeldakse, „kõik teed viivad Rooma“, siis Saarde maastabis tähendab see täpselt seda, et need viivad igast kihelkonna kolkast Kilingi-Nõmmele, mis on Saardele majanduslikuks ja vaimseks keskuseks.

Suurimad rahvakogunemised linnas on tavalisti jaanipäeval, millal peetakse surnuaiapäha, ja septembrikuu sügislaadal. Sügislaad aga nõuab postirahvalt erakordset pingutust, kuna siis on asutis hommikust õhtuni puupüsti rahvast täis.

selleks, et meie koor varsti võib astuda pealinna eliitkoori ridadesse.

Peame aga ise oskama endid hinnata ning julgesti edasi rühkima ja mitte noruspäi nurga taga konutama ja ootama, millal meid sealt välja kutsutakse.

13. novembril on koori kontsert „Estonia“ kontsertsaalis ja oleme kindlad, et meie koor ka seal läbi lööb ja võitjana sellest meie ainukesest kunstitemplist väljub.

On pessimiste, kes ennustavad meile kunstilist ja majanduslikku läbikukkumist selle kontserdiga, kuid enamik meie koori tegelasi ja juhtivaid jõude on optimistid ja loodavad kindlasti edu.

Iga postiteenija püha kohus on tulla sellele kontserdile ja tuua kaasa ka oma sõbrad ja tuttavad. Esineb ju esmakorselt Estonia kontsertsaalis postiteenijate kultuuriline kunstiaotlev koondis ja meie kohus on toetada seda õilist üritust.

Niisiis peale Põltsamaa ja Rapla hästiõnnestunud kontsertide on meie juubelikontsert „Estonia“ kontsertsaalis 13. novembril kell 8 õhtul, kus kohtuvad kõik pealinna p.-t.-t.-teenijad ja nende perekonnaliikmed.

Piletite eelmüük on juba avatud ja kõik eeldused selleks olemas, et kontsertsaali avarad ruumid on sel õhtul täis laulu- ja muusikarmastajat postirahvast.

M. Mõõnaste

Postiteenijate laulukoori kontsert Raplas

Järjekorralise kontsertmatka korraldas postiteenijate laulukoor 1. oktoobril Rapla alevikku. Poolteisetunnilise lõbusa sõidu järele hämaral sügisõhtul peatusid kaks omnibust Rapla nägusa seltsimaja ees. Algas kohe lühike peaproov ning väikese vaheaja järele toimus kontsert. Publikut oli kogunenud Raplast ja lähemast ümbrusest üllatavalt rohkearvuliselt. Kontakt esinejate ja ja kuulajaskonna vahel oli ergutavalt pingeline ning tihe, milletõttu kontsert õnnestus hästi nii kunstilises küpsuses kui ka majanduslikult.

Avapalana esitas koor A. Kapp'i „Pühenduse“, hoogsalt ja ilmekalt; järgnes A. Kapp'i müstiline isamaalaul „Kui tume veel kauaks on meie maa“; M. Saare igatsev „Pilvele“, E. Võrgu dramaatiline helind „Lilleside“ (Juhan Liivi sõnadel). Selle meeleolurikka teose ettekande täpsus pälvis publiku tunnustuse, nõuti tormiliselt teose kordamist. Järgnes T. Vettiku hingestatult fa-naatiline helind „Mis oli see“ — ettekantuna vastava meeleoluga ja sädelevusega. Publik oli süttinud. Solistidest esimesena kuulsime postiteenijate oma perest võrsunud lauljatar, tuntud mezzo-sopranit prl. U. Everstit, kes laulis kaks klassilist pala: Fr. Schuberti laulu „Pelgupaik“ ning aaria C. Saint-Saënsi ooperist „Simson ja Delila“. Ettekanded olid nii hääleliselt kui ka tõlgitsuselt viimistletud, eriti mahlakalt kõlas Delila-aaria, kus kunstnik julguse ning temperamendiga andis varjundlikkude tunnete variatsioonide. Lauljatar sai kimbu punaseid roose ning publiku nõudel pidi andma lisapala — nautisime Paul Tammeveski lüürilist romanssi „Üksainus õis“, missugune elamusküllane helind anti vastava hingetusega. Väga hea oli klaverisaade dramaatiliste akordide esiletoomises. Prl. M. Kruus saatjana pälvis tunnustuse.

Teine solist oli „Estonia“ teatri ooperitenor härra M. Taras, kes hiljuti saabunud Itaaliast õppematkalt ja kes kindlasti oli kontsertpubliku huvipunktiks. Kunstnik esines kahe itaalia romansiga (S. Cardillo „Core 'ngrato“ ja A. Puzzi-Peccia „Torna amore“); järgnevana kuulsime de Curtise melodilist armastuselaulu „Ära jäta mind“, kus laulja lüüriline tenor eriti sobis teose meeleoluga. Publiku maruline aplaus tingis uusi lisapalu. Võisime jälgida aariate ettekandeid ooperitest: R. Lioncavallo „Bajazzo“ ja G. Verdi „Rigoletto“. Köitev oli kuulus Bajazzo meeleheite-aaria, mille kunstnik esitas hääleliselt perfektselt ja tuntud elamuslikkusega. Kuid publikut veetles ka hertsogi-aaria „La donna e mobile“ märglevalt kerge värving. Peab jälle mainima prl. M. Kruusi paindlikku ja intelligentset klaverisaadet. — Härra M. Taras võitis Rapla kontsertpubliku sümpaatiat, aplaus oli intensiivne

ja kunstnikku õnnitleti lilledega, punaste roosidega.

Järgnenud koori ettekanded olid kergemasisulised laulud, rahvaviiside motiividel: E. Oja omapäraselt konstrueeritud „Laulik“, V. Nerepi sädelev „Kuku, sa kägu“, M. Saare tore polka „Mardipeol“, E. Oja huvitavalt kootud „Kangakudumise laul“ ja mitte vähem huvitav R. Pätsi „Jaan läeb jaanitulele“. Kaks viimast pala tulid kordamisele. Kuna nüüd publiku meeleolu kõrgepingeline, tuli anda lisapalu: M. Härma „Tuljak“ ja K. Türrpu „Lahkumise laul“. Viimases esitati teine salm huultehelinaga ning see mõjus haarava meeleoluga.

Rapla kontsertpublik tunnustas Tallinna postiteenijate laulukoori esinemist, eriti aga koorijuhi, härra M. Laurimaa tõhusat ja vastutusrikast tööd. Energilise õpingu tulemusi olid väljendanud lauljad, kes mitmesuguste teenistuslikult takistavatele olukordadele vaatamata olid töötanud ühise idee heaks. Mõned pisivääratused, mis ilmnesid üksikute häälerühmade sisseastumisel, on vabandatavad. Koorijuht härra M. Laurimaa on, muide, ise Rapla mehi — seda suurema huvi ja võib-olla nõudlikkusegagi oodati ja jälgiti koori esinemist. Ning Tallinna külalised olid toonud Raplasse kõigiti meeldiva muusikalise õhtu. Koorijuhti austati lilledega. Soe side oli saavutatud, Tallinna postiteenijate laulukoor võis nautida kordaläinud töötulemuse rahuldusmeeleolu.

Ettekannetele järgnes tants, mispuhul mängis „Posti-band“ — Tallinna postiteenijatest koosnev jazz-orkester. Tänu laulukoori esimehe, Tallinna peapostkontori ülema härra M. Ruubeli leidlikule ja energilisele üritusele, võisime tantsupõrandal liikuda päris nõudlikkude tantsumeloodiate saatel. — Muide, härra Ruubeli teene on ka sümfooniaorkestri koostamine, kuhu ta on suutnud meelitada musikaalseid postiteenijaid nooremast generatsioonist. Kunagi vast võime ka seda imetella.

Rapla kontsertmatkale aga võisid Tallinna postiteenijad viia külaleivana mitte ainult süttavat koorilaulu, vaid ka tantsuorkestri meelitatavat mängu.

S. P.

Viis ema

T. tuletõrje ühing otsustas oma aastapäeval korraldataval peol lavastada näidendi „Ema“ ja saatis vastavale näidendite kesklaole järgmise sisuga telegrammi:

Saatke kohe välja viis ema postilunaga.

T. Tuletõrje Ühing.

Puhkepäevilt

Kui oled teenija kantselai või sisekorra alalt, siis kujuneb peagu alati nii, et oled seevõrra „asendamatu“, et su puhkus lükkub aina edasi ja edasi. Veel on teha see ja see, veel õiendada midagi tähtajalist, kiireloomulist, teenistusehuvilist. Hakkad tundma isegi, et tõesti oleks patt minna ära ja jätta tööd-toimetused, millesse oled detailideni sisse elanud, iga päev neist mõteldes ja neid lahenduse ootel kaalutelles, — teiste teha. Väike diskreetsus, salapäratsev ootusrõõm ja teostustahe loorib iga poolikut või uudist toovat küsimust või paberit, hõljub algatatud probleemide ümber ja hoiab meeled elevil, langetatava otsuse ootel. See on kui iseenese isiklik elu oma heade või halbade uudistega, iseenese elu kordaminek, võit või pettumus, tunnustus või väikegi moraalne kaotus.

Oled kiindunud oma ossa, haaratud sellest, — sadadest niidikestest läbikootud seoses oma alaga. Mingi kadeduse noot tekib ja tuskki teise vastu, kes su järglasena näib võtvat küsimusi kergelt, mänglevana ja tükitööna, — brutaalselt peagu, — nii tahaks üelda, kui näed paberite ja kaustade mittehoollikat lehitsemist ja templite ning asjade minnalaskvat heitmist.

Kuid päike kutsub ja teadmine, et varsti langevad lehed, millele peatselt järgneb maadligi taevas ning talve karmus ja tuisk.

Püüad oletada, et süüdistus kolleegile on ebaõige. Sest küllap ma nurisen ainult oma närvide helluse tõttu ja mu hinnang on ühekülgne, nähtud vaid läbi oma prisma, milles igale nähteale millegipärast on antud oma ainuõige tugitelg kui taevalaotusele ümber põhjanaela. „See on pedantsus süsteemi suhtes“, ütled enesele, kui oled lõpuks siiski sõiduvalmis ja annad kaaslastele hüvastijätuks kätt.

Agah kahju on millestki, vist sellest, et uuesti tööle asudes on osa su lemmikuid päevakorras olevate probleemide näol juba surnud, maha maetud tolmavaisse kaustadesse, et oled jäänud tööelamustelt vaesemaks, — jäänud ilma vahepealsest teostusrõõmest, ootepõnevusest ja rahuldustundest kordaläinud saavutiste puhul.

Kuid eks see olegi puhkus, kui puhkeajal oled suutnud unustada oma asutise! Eks siis olegi puhkus täitnud oma otstarbe, kui mõtted enda töölaust on jäänud hoopis, hoopis kaugele, peagu ajalukku.

Käisin ja elasin nädalaid maal, taludes. „Suvitamine“ see ei olnud, sest oli juba september, sügiskuu, kõigi oma iseäraldustega: rohkesti pori, napilt päikest, pikad ja pimedad ööd, mille lühendajaks suitsev õlilamp; palju kärbeid ja ebameeldivusi; vilets ase tallilakas. Toiduks laual aga kuivanud leiba, soolasilku, meiereist tagasisaadud hapendatud lõssi, lahja suppi.

Ma ei hoopile sellega ega liialda, samuti kui ei taha üelda, et oleksin pidanud sellisel viisil suvitama. Ei, oleksin võinud võtta välja oma palga puhkuse puhul ja sõita kuhugi pansioni — nii või teisiti haigete ja hädiste inimeste hulka. Kuid siis, tagasijõudnuna koju, oleks olnud esimeseks mureks avansi nõutamine ja oma asemikule oleksin sähvanud poolikute tööde puhul:

„No, kas teie siis ei jõudnud? Ja korduskirigi on juba!“

See oli omamoodi nipernaaditsemine, seiklus büroolikkusest väljapõikamiseks, uudishimu, kuidas ollakse maal, mis meid toitvat ja kandvat. Endised kodurajad kutsusid! Püsid ju mälestused nii ilusaina neilt mailt, mida lapsejalg oma tipu-tapaga kunagi on viimse lapini katnud.

Kuid midagi teravat ja kontrastset lõikab südamesse juba siis, kui astud üle koduläve: toad on nii kitsad ja madalad, laes ripub ämbliku võrke ja ülal, igas seinanurgas oleks kui siidine pöösas neist kärbepeüniseist. Seintelt on langedud krohvi, aknad on väikesed kui palavikus silmad. Hetkeline nukrus ja pettumus ümbritseb mälestuste kaunidust,

Paka esitab:

Ins. V. Streimann,
Järvamaa
tetevõrgu ülem

— Kui väikesed tunduvad nüüd need ruumid ja teisiti kui enne, tähendan vennale, kes tulnud põllult, healmeelisel külalise tulekust.

— Kas on? Ega siiski. Näed, su raamatuidki veel seal riiulil koolipäevilt alles. Aastad, need ju lähevad ruttu, kui on oma töö ja toimetus. Ega ise teagi, mil palgele tekib kortse ja vana-dusevagusid. — Sul nüüd, jätkab vend, teisi võimalusi, seepärast vahest näib.

Jaatan kaudselt, sest pole sünnis temale kõnelda praegu, kuis näeb välja su enese elamine, kui oled temale nii mitmeti tänuvõlglane. Aga iseendas tunned, kuis oled omilt harjumusilt ja elunõudeilt siit lahti juurdunud, — siit, kust algas esimene sammuseadmine, kooliskäim, ära-lend.

Kuis on maal siiski raske, kuigi on masinaid ja ühinguid, konsulente ja nõuandmisi, propagandat ja taluniku hooldamist riiklikul vaheltsobitusel. Kui palju veel on vaja abistada maad, et sealne elutase jõuaks järele keskmise palgateenija võimalusteni! Nüüd vast mõistan, miks on vajalikud preemiad võile, munadele, peekonile ja uudismaale.

Tööpäev vähemalt kuusteist tundi. Raske, füüsiline töö, kuid toit tagasihoidlik, sest iga parem suutäis on väärt ära müüa, maksab raha, mida talus nii hädasti vaja. Oma maa ja majapidamine annab küll toidu ja riide, kuid raha mitte sentigi, kui sellele sendile alalõpmata ei peetaks klaperjahti. On meilgi, palgalisil, vahest kitsas käes, kuid siiski võime tunda enam mugavusi: on vaba aega, on seltskondlikku meelelahutust, töö on võrdlematult puhtam ja vähemväsitav kui talus. Peaasi aga on puhtus, võimalus hoida korda oma korteris ja riietuse juures. Maal loomade toimetamine ja tolmused või alati määrdivad tööd õues või põllul aga teevad kodu korrashoidmise äärmiselt raskeks. Eriti seepärast, et on puudus töökätest. On koguni nii, et perenaise peamine töö on põllul ja aias kaasalöömine, mitte kodu korrashoid, toiduvalmistamine, karjatalitus. Sellest siis tulebki, et põrandail on pori, aknaklaasid vaevalt läbinähtavad ja näljased kärbsesilved langevad söögialal mesilastesülemine iga toidupala ja supinõu kallale...

Lootusetu minnalaskmisena näib kogu elu, alalises võitluses pealesuruvate tööde all. Kuid need inimesed on sellega harjunud, ei nurise ega kaeble. Aina rühitakse tööd, ümber vaatamata, hädaldamata. Söömaaeg on nende elus nauding, tehasuudetud, valmis töö on õnnelikkus, uni on paradüüs... „Vähendõelikud inimesed“, ütlesime; kuid nad väärivad kaastunnet, mitte halvustamist, ja väärivad ka... tänu!

Mu tee viib mind edasi. Heameelisel tulin siia, kuid nüüd olen õnnelik, et võin ja saan minna. Piinlik on seda tunnistada, aga nii see on. Töö-

Ebakõla

Pettus, reetmine ja kõmu
krõbistab kui tuhkur koopas.
Liitur täna kiidusõnu
veereb homme teises roopas.

Kõnelus all silma nelja,
vihje poetet ülemeeli,
kargab näkku tagaselja
naksatades mürgikeeli.

Taotlus värske tuule poole,
katse rinnalt rõhku' kivi...
Sõber lennuteleb noole —
oma nahk, see vaenurivi!

Võtta teist kui iseennast —
katse süleleda leeki!
Endapeit ja teesklus — see vast
päästab heitumast sind seeki.

Kerratõmme siilinahka,
trotslik ettelüke koonu;
vedama peab päeva ahka
kuni hing veel pole — poonu.

Eo.

tasin üsna hoolikalt kaasa, koristades vilja, peks-tes reht, kaaludes ja vedades põllult kive ja heinamaalt kände ja mättaid. Töö tundus alul raske, sest on ju nii, et muskulatuurile on jäänud sellised liigutused võoraks. Pärast juba harju-sin. Millega aga ei suutnud harjuda ega leppida, oli see, et tööpäeva lõpul puudub võimalus enese täielikuks puhastamiseks, — üldse korra ja puh-tuse omapärane mõiste maal. Ja vannituba — kus oleks see küll veel vajalikum kui maal, talus!

Nüüd, liikudes juba kaugel endistest kodu-radadest, asetan endale küsimuse: kumma elus on enam päikesepaistet — kas vennal või mul? Oleh küll varalt vaesem, elades peost-suhu, kuid minu silmad on avalil vastu elu, temal aga — kiindunud ja tardunud hetkest hetke juma-lasse, kelle nimi on Töö, — hall, hall argipäev.

Aga kui mõtlen tööde ulatusele ja kui võrdlen süsteeme seal ja siin, siis leian, et pean ja võin armastada oma tööd, sest on põhjust seda ar-mastada.

Ekskursioonid on huvitavad ja õpetlikud. Ka bürooinimesele, kelle elust on suur osa surutud nelja seina vahele, kus jääb kitsaks avar vaade maailmale ja kus kipub kaduma kontakt kaas-inimestega, nendega, kes tegelevad tagamail, liht-salt ja jõuliselt kui mühav mets. Eo.

Soome posti 300 a. juubelipidustusel,

mis teatavasti peeti k. a. 6. septembril ja järgneval päeval Helsingis, viibisid peale Eesti postiametkonna esindaja, Postitalituse direktori G. Jallaja abikaasaga, veel järgmiste maade postiametkondade esindajad, kes ütlesid tervitusi: Saksa — Haase, Taani — Nielsen, S.-Britannia — Kidner, Ungari — Forster, Islandi — Sandholt, Läti — Resnais, Leedu — Banaitis, Norra — Aall, Hollandi — Damme, Poola — Romers, Rootsi — Örne, Hamilton.

Juubelipidustused leidsid aset Kansallisteatris (Rahvusteatris).

Soome peadirektor G. E. F. Albrecht pidas pikema juubelikõne kolmes keeles (soome, rootsi ja prantsuse), sellele järgnesid, peale riigivalituse esindajate tervituskõnede, välismaade postiametkondade esindajate (maade prantsuskeelse tähestiku järjekorras) tervituskõned. Naabermaa Läti esindaja esines pikema soomekeelse tervituskõnega, mida piduliste poolt vaimustatult tervitati.

Tervitustele järgnes orkestri poolt muusikaline pala „Oi kallis Suomenmaa“.

Sellele järgnes Soome Vabariigi Presidendi K. Kallio pikem tervituskõne, milles Soome postiametkond sai väga tunnustava hinnangu osaliseks. Tervituskõne lõppedes mängiti orkestri poolt Sibeliuse „Isänmaalle“.

Peadirektor Albrechti ettepanekul hüüti koosolijate piduliste poolt Soome Vabariigi Presidendi auks kolmekordne elagu.

Lisaks au-aadressidele anti Soome postiametkonnale üle ka väärtuslikke kingitusi Islandilt, Rootsil, teiste seas ka Hollandilt — pronksist postiratsaniku kuju.

Võõrastemajas „Tornio“ Helsingis, kus peatus direktor Jallaja, usutleti teda ka soome ajakirjanike poolt Eesti postisse puutuvate küsimuste üle („Uusi Soumi“ nr. 239 — 1938, lk. 10).

Soome posti 300 a. juubeli tähistamiseks avati Helsingis uus moodne suurejooneline posti-telegraafihoone, mis asub raudteejaama kõrval ja Soome parlamendihoone vastas; avaldati trükis kahekõiteline postiajalooline suurteos — Suomen Postilaitoksen Historia, 1638—1938; lasti käibele neljas eriväärtuses juubelipostmargid, millest 50-pennine postmark kujutab vanimat Ahvenkosken'i postimaja 1787. a., 1¼-margane kujutab talvist postivedu merel paat-saaniga 1700. a. paigu, 2-margane kujutab moodsat postilennukit 1938. a. ja 3½-margane kujutab uut posti-telegraafi hoonet, mis käesoleval aastal valmis.

Juubelipäevadel anti õhtuti üle ka raadio ringhäälingus postijuubeli kohane saatekava sõnas ja laulus.

Postimuseumist anti üle raadioreportaazi postimuseumi juhataja magister O. W. Forsblomi osavõtul.

Jul. Bleyer.

Trükivea õiendus.

„Postisarves“ nr. 8—9 lk. 147, kirjutises „Soome rootsiaegse postiasjanduse asutamise 300. a. juubel“, 2. veerul, alt 4. reas peab sõna postivedajaks asemel olema postivalitsejaks.

SUOMEN POSTILAITOKSEN HISTORIA 1638 — 1938

Nii on Soome postiasjanduse ajaloo suurteose nimetus soome keeles, mis ilmus Soome rootsiaegse posti asutamise 300-aastaseks juubelipäevaks, 6. septembril 1938. a., Helsingis.

Teos on antud välja Soome Posti-Telegraafitalituse poolt kahes köites ja kolmes osas. Suurus 19×27 sm.

See postiajalooline illustreeritud 1048-leheküljeline suurteos, mis käsitleb Soome posti arengut 300 a. kestes, on seekord kolm e soome ajaloolase — dr. phil. Eino Juttikala, dr. Yrjö Nurmio ja dr. Erkki Osmansalo — mitmeaastase ühistöö tulemus.

Tööga alustati, nagu lugeda eessõnast, juba 1932. a., millal 12. aprillil valitsus kiitis heaks Posti- ja Telegraafitalituse esitise 300 a. juubeli tähistamise üle postiajaloolise teose väljaandmiseks.

1933. a. loodi postiajalooline komitee, kus Postitalituse esindajana oli alul dir. J. Palmgren, pärast dir. M. Aspö ja Suomen Historiallisen Seura esindajatena professorid G. Suolahti († 1933), V. Voionmaa ja E. Juva, dr. phil K. W. Rauhala († 1934) ning J. E. Roos.

Kirjutatud kutseliste ajalooteadlaste poolt uurimistööna postiajaloolistel ainetel, mis moodustavad tähtsa osa iga rahva kultuurajaloos, tagab see teos aine puht teaduslikku käsitlust ja vastab selle tõttu kõigile neile nõudeile, mis üles seatakse iga teadusliku teose kohta moodsa ajalookirjutamise põhimõtte seisukohalt.

Kõnesoleva teose esimese köite I osa — Ruotsin Vallan Aika (Rootsi Riigi Ajastu) — 313 lk. + prantsuskeelne kokkuvõtte 7 lk., on kirjutanud E. Juttikala; teise köite II osa — Suomen Postilaitos Vuosina 1808—1870 (Soome Postiasjandus aastatel 1808—1870) — 317 lk. + prantsuskeelne kokkuvõtte 8 lk., on kirjutanud Y. Nurmio ja teise köite III osa — Ajanjakso 1870—1938 (Ajajärk 1870—1938) — 396 lk. + prantsuskeelne kokkuvõtte 7 lk., on kirjutanud E. Osmansalo.

Teose üksikosa ees on sisuline register peatükkide ja alapeatükkide järgi ning viimased jagunevad veel sisukokkuvõtlikesse märklausestesse lehekülgede järgi. Iga üksikosa lõpeb kasutatud allikate loeteluga ning prantsuskeelse kokkuvõttega.

Illustratsioonid koosnevad reproduktsioonidest ajaloolistest kaartidest, postürikutest, trükistest, joonistest, hoonetest, isikutest, talituslikest esemetest, esemetest postimuseumi kogust, graafilistest tabelitest jm.

Meeleldi oleks särase suure teose juures näha tahtnud veel isikute tähestikulist registrit, mis hõlbustaks käsitlemist.

Nagu käesoleva teose jaoks teostatud postiajaloo uurimused näitavad, on Soome lahe põhja- ja lõunakaldal asuval Soomel ja Eestil palju tarvilikke ja ühiseid huve taotlemaid kokkupuuteid ka postiliikimise alal, nii minevikus kui ka olevikus, mille vahendajaks Soome laht. Sellest väljudes jääb soovida, et tulevikus senisest suuremal määral leiaks uurimist ja käsitlemist Soome ja Eesti omavaheline postiliiklus ajaloo teaduse valgustusel.

Postiuudiseid laiaast maailmast

AUSTRAALIAST

Telegraafi ja telefoni kiire areng

Austraalia on maa, kus (välja arvatud Uus-Meremaa) kõige enam tarvitatakse telegraafi. 1937. a. saadeti iga elaniku kohta 2,3 telegrammi (üldse aasta jooksul 16.268.000).

Telefoni juurdekasv möödunud aastal oli 32.935 kõnekohta, tõeses telefonide üldarvu 594.855-le. Nii on Austraalias iga 12 elaniku kohta telefon, seistes järelikult telefonitiheduselt maailmariikide hulgas 7. kohal.

UUS-MEREMAALT

Traataiast moodustatud telefoni-võrk

Inglise lehed teatavad, et Kanada põllumehed kõrvalisis maakohis kasutavad talude piirile tõmmatud traataedu telefonivõrguna.

Nende kirjutiste puhul teatati Uus-Meremaalt, et seal olla talupidajad seda moodust kasutanud juba ammu omavahelise telefoniühenduse loomiseks. Seal oli mindud isegi nii kaugele, et töötasid koguni erakeskjaamad kas külakaupluses või mõnes teises küla keskel asuvas elamus. Nimetatud telefoniühenduse moodust on kasutatud käesoleva sajandi alul, enne telefoniameti poolt ehitatud ühenduste igale poole ulatumist.

Möödunud aastal Soome postiametkond rikastus veel ühe teise 289-leheküljelise suurteosega — POSTI- JA LENNATINLAITOS — E. Kasimiesi toimetusel, mis käsitleb Soome posti, telegraafi-, telefoni- ja raadioasjanduse arengut rohkete heade illustatsioonidega. Selles teoses teiste seas Vaasa postiinspektor S. Grönroos avaldab oma uurimistulemusi Soome postiajaloo alalt 107 leheküljel (Vt. „Postisarv“ nr. 6 — 1937, lk. 125/126).

Need kaks soliidset teost annavad tunnustust ka vennasrahva postiametkonna enese kõrge tasemest nii talituslikust kui ka kirjanduslikust küljest, mis väärib mitmeti eeskuju võtmist ka meie ametkonnale.

Teisest küljest näitavad need teosed veel seda, et Soome postiametkonnal on tarvidus oma igapäevast tööd sisustada kultuuriliste väärtustega, milleta üks ametkond ei või end pidada ülesannete ja ajanõuete kõrgusel seisvaks.

On kohane tuletada meelde, et ka Rootsi enese posti asutamise 300. a. juubeli puhul 20. II 1936. a. ilmus Rootsi Postitalituse väljaandel ja ülesandel Fil. lic. Nils Forssell'i poolt kirjutatud rootsikeelne postiajalooline suurteos — SVENSKA POSTVERKETS HISTORIA — kahes köites kokku 717 leheküljel + prantsuskeelne kokkuvõte 19 leheküljel.

Jul. Bleyer.

ŠVEITSIST

Nurin postitalituse kokkuhoiu politika üle

Postiteenijate organisatsioon on esinenud postitalituse ees ettepanekuga, et viimane loobuks ametnikkonna arvel teostatavast kokkuhoiu poliitikast. Nii näiteks võeti 1937. a. ainult 43 ametnikuõpilast juurde. (1931. a. võeti õpilasi 120). Ametnike vähesus annab ennast mitmel pool valusasti tunda. Ametnikkond loodab, et 1939. aastal suurendada lubatud ametiõpilaste arv olukorda parandada aitab.

Lõpuks märgitakse, et haigestumissageduse arv (Morbiditytsiffer) 9,55-lt 1936. a. on tõusnud möödunud aastal 10,04-le. Seegi halvenemistunnus tervishoia alal arvatakse olevat tingitud ametnikkonna arvel teostatavast ratsionaliseerimisest. Kardetakse, et olukord halveneb veelgi, kui ametkonna juhid ei võtta tervendavaid abinõusid tarvitusele.

Koosseisulisi andmeid

Šveitsi postil teenib praegu 14.337 teenijat. Sellest arvust on naisametnikke ainult 9,4%.

Huvitat on märkida, et ametnikest on 67% saksa-, 27% prantsuse- ja 6% itaalia-, keelseid.

Naisametnike osas on märgata püsivat juurdekasvu. Eriti rohkeneb naisametnike arv postitšeki osakonnas ja postitalituses.

Telegraaf, telefon ja raadio.

Telegraafi tarvitamine väheneb Šveitsis järjekindlalt aastast aastasse, olles jõudnud peagu surnudpunktini. Telefon selle asemel näitas aga möödunud aastal 4,1% tõusu, samuti võib märkida ka raadio soodsat arenemist.

Telegraaf: Möödunud aastal toimus telegraafiteenistus 3872 telegraafikontoris. (Kontor iga 1072 elaniku ehk 10,8 km² kohta). 3635 telegraafikontorit on varustatud ainult telefoniühendustega, s. t. telegrammide vahetamine toimub telefoni teel. Kaugekirjutamisasutised teotsevad Baselis, Bernis, Genfis ja Zürichis. Kaugekirjutamisvõrku kuuluvaid erasisikuid oli möödunud aastal 42.

Telefon: Möödunud aasta lõpul oli 946-es telefonivõrgus kokku 1007 keskjaama, millest 907 asuvad maal. Avalikke kõnepunkte oli 5594. Kõnekohtade üldarv oli 430.877, s. t. iga 100 elaniku kohta 10,3 kõnekohta.

Raadio: Ringhäälingu abonentide üldarv ületas 500.000 ehk 12% rahvaarvust.

SAKSAMAALT

Lööök austria riigiteenijaskonnale

Austria riigiteenijaskond elas möödunud kuudel puhastusaktsiooni teostamise pingel all. Hakkas nimelt kehtima Saksa sise- ja kohtuministri poolt allakirjutatud määrus, milles peale muu öeldud, et võib vallandada otsekohe ametnikud... „kes oma senise ülalpeoga pole annud küllaldast tagatist selles, et nad oleksid igal ajal valmis kõhklematult rahvussotsialistliku riigiga ühinema...“ See on eeskätt maksev nende kohta, kes rahvussotsialistliku liikumise või sellega ühinenud isikute vastu välja astunud, või, kasutades oma teenistuslikke positsioone, rahvusliku meelsusega kaaslasti taga kiusanud, põlanud või neile muidu halvustavalt suhtunud...

Kuna rahvussotsialistlik liikumine kuni k.a. märtsikuuni oli Austria kohtu poolt tunnistatud „riigivastaseks liikumiseks“ ja riigiametkonnas oli käsk selle liikumisega ühinejaid vastavalt kohelda, siis on loomulik, et nüüd tuhanded ametnikud leitakse uue määruse vastu „eksinud“ olevat. Oli ju nende kohus seni riigivastast liikumist takistada.

Kõige halvem selles puhastusaktsioonimääruses on punkt, mis ei anna vallandatuile mingit võimalust kohtu teel oma õigusi uuesti jalule seada.

Vallandatud ametnike arv on nii suur, et Austria NSDAP ei jõua neid asendada uute õppinud ametnikega, mispärast lisaametnike komandeerimine Saksamaalt osutus paratamatuks.

Saksa Riigipost — suurim jõuvankrite omanik Euroopas.

Saksa post omab ümarguselt 21.000 mootorsõidukit, neist 2.800 kergesõiduauto, 4.200 omnibust, 9.400 jõuvankrit mitmesuguses suuruses ja 800 mootorratast. Ülejäänud on igasugused spetsiaalsõidukid, mille hulka kuuluvad ka liikuvpostkontorid.

Mootorrattaid kasutatakse virk- ja telegraafiliste saatetiste kättetoimetamiseks ja küljekorviga varustatult postkastide tühjendamisel. Postkastide tühjendamisel mootorrattad koormatakse sagedasti kuni 75 kilose postikoormaga. Omnibused on kõik varustatud diiselmootoritega, ja viimasel ajal tehakse katseid kerede ehitamiseks nn. kergeterasest, mis osadena kokku joodetakse. Riigipost püüab teha kõik, et sõit posti-omnibusel toimiks maksimaalsete mõnustustega, kuid ka maksimaalselt kindlustatult.

Toimetusele saadetud kirjandus

„Loomulik-looduslik kopsutiisikuse ravi“. Kirjutanud dr. F. T o m s o n, Taagepera tiisikushaigete sanatooriumi juhataja. Eesti Tervishoiu Muuseumi väljaanne.

Raamat sisaldab igale arusaadaval kujul üksikasjalisi juhiseid kopsutiisikuse raviks.

Jõgeva postkontori post. Mihkel Tänav pensionile

19. septembril 1938. a. lahkus postiteenistusest Jõgeva postkontori noor. postiljon Mihkel Jaani p. T ä n a v, minnes pensionile hädise tervise tõttu.

M. Tänav sündis 15. septembril 1873. a. Varbere külas Tartumaal. Teenistusse astus postiljonina 21. märtsil 1920. a. Jõgeva postkontorisse, kus teenis pensionile minekuni.

Oma teenistuses M. Tänav oli hoolas ja kohusetruu ning kaasteenijate vastu alati heatahtlik, millega ta ka võitis oma ülemuste kui ka kaasteenijate lugupidamise.

M. Tänav lahkumist postiteenistusest austati kaasteenijate poolt koosviibimise ja mälestuseseme kinkimisega.

Kaunistagu tema vanusepäevi rõõm tehtud tööst ja mälestused läinud aegadest. E.

Tekstis leidub hulk selgitavaid pilte kopsutiisikuse vormide ja ravi kohta.

Hind 75 senti. Hinna tasumisel posti teel saatetakse raamat saatukuludeta koju kätte.

„L'UNION POSTALE“ nr. 7. Maailma Postiliidu Rahvusvahelise Büroo poolt väljaantav prantsus-inglis-saksa-hispaania-keelne ajakiri. See number on pühendatud peamiselt Eesti postile. Ajakirja 28×4 veerulisest ruumist võtab enda alla 15×4 veergu kirjutis Eesti Postitalituse direktorilt Gustav Jallajaselt. Kirjutis annab tõhusa ülevaate Eesti posti korraldusest omariikluse ajal. Kirjutist illustreerivad asutiste (Nõmme, Nehatu ja Puurmanni) ja postkastide pildid ning joonised ja ka Eesti kaart.

„Journal des Télécommunications“ nr. 4. Väljaandja Maailma Teleühenduste Rahvusvaheline Büroo. Selles ajakirja nr. on toodud dir. G. Jallajas'e kirjutis, mis annab ülevaate telegraafi, telefoni ja raadio korraldusest Eestis. Ka siin on hulk illustatsioone,

25 AASTAT POSTITEENISTUSES 25

JÜRI MARK,
Viljandi postk. ülem

JÜRI MARK

14. novembril 1938. a. täitub Viljandi postkontori ülema abi Jüri Martini p. Mark'il 25 aastat postiteenistust.

Juubilar on sündinud 2. dets. 1894. a. Imavere vallas, Pällastvere külas, Upi talus. Lõpetanud Paide 4 kl. linnakooli. Postiteenistust alustas Jõhvi postkontoris 14. nov. 1913. a. 6. järgu ametnikuna. Edasi teenis Grobini p-t. jaoskonnas, Paadremaal postijaoskonna ülemana, Lihulas 4. j. ametnikuna, Koerus kontoriülemana, Järva-Jaanis (16. X 25 — 8. VI 37) kontoriülemana, kust määrati Viljandi postkontori ülema abiks.

Juubilar võtab agaralt osa seltskondlikust tegevusest postiteen. kutseühingus ja Kaitseliidus, olles KL Viljandi Sisekaitse kompanii juhatuse liige. On täpne ja korralik teenistuskohuste täitmisel, lahke ja vastutulelik kaasteenijatele ning on Viljandis kõikide kaasteenijate austust ja lugupidamist võitnud.

Soovime lugupeetud juubilarile õnne ja edu edaspidiseks teenistuseks ja tegevuseks!

ANNUS TATTAR

S. a. 14. septembril pühitses Pärnu ptk. vanempostiljon Annus Tattar oma 25-a. teenistusjuubelit.

Lugupeetud juubilar on sündinud 26. septembril 1882. a. Koonga vallas, Lõpe külas, Pärnu-

ANNUS TATTAR,
Pärnu postk. van. postiljon

maal. Lõpetanud Koonga Lõpe külakooli kursuse 1895. a. Teeninud vene sõjaväes 1904. a. algusest kuni 1907. a. aprillini.

14. septembril 1913. a. astus juubilar postiametkonna teenistusse Pärnu ptk. postiljoni teenistuskohale. 11. märtsist 1917. a. nimetatud sama postkontori postiljonide komando alamohvitseriks (unteriks).

Juubilar on üks neid postiametkonna „raudvara alussambaid“, kes teenistusse astumise päevast peale kuni tänaseni on vahetpidamata teeninud oma igapäevast leiba ühes ja samas asutises. Ta on läbi elanud Vene tsaaririigi lõpupäevad, enamlaste- ja okupatsiooniaegse hirmuvalitsuse ja omariikluse kaunimad algpäevad, olles noil aegadel aktiivselt tegev ja alati valvel Pärnu postkontorile kuuluva varanduse üle. Tänu tema hoolsusele on nii mõnigi mööbli- ja varandusese päästetud eelmistelt võimudelt Eesti riigile.

Juubilar on nimelt see mees, kes ajal, kui okupatsiooni võimude ohvitserid pidutsesid postkontori ruumes, kus asus nende kasiino, esimesena heiskas postkontori hoone lipuvardasse Eesti lipu. Kuidas ta hiljem pääsis sellise „kuritöö“ pärast okupatsioonivõimude karmist karistusest, sellest võib juubilar jutustada huvitavaid elamusi.

Soovime südamest, et juubilar veel kaua-kaua viibiks meie keskel.

KARL METS

Tartu postkontori vanem postiljon Karl Mets pühitses 13. septembril oma 25-aasta teenistusjuubelit.

See sündmus ei puuduta üksnes juubilarit kui asjaomast ennast, vaid haarab ja köidab ka ta lähemaid kaasteenijaid, kellega temal on tulnud kokku puutuda rohkete teenistusaastate vältel. Ja seda ei tarvitse imestada, kui arvesse võtta K. Metsa suhtumist teenistusesannetesse, suhtumist kaasteenijaisse ja sõpradesse. Temale omase hoolsusega, väledusega, kohusetruudusega, sõbralikkusega ja leidlikkusega on ta suutnud ära teenida rahulolu oma otsekoheste ülemuste poolt, võita kaasteenijate täieliku poolehoiu ja koguda enesele hulga sõpru, kes juubilarit siiralt armastavad ja hindavad. Ta pole ka rahvale, keda on teeninud järest 25 aastat, kunagi põhjust annud nurisemiseks.

Nii lihtsameelne, südamluk ja otsekohene kui ta on ise, läheneb ta ka oma kaasteenijatele ja sõpradele lihtsameelselt, sõbralikult ja südam-

likult, mispärast ei sõanda keegi seda südamlukust kurjasti tarvitada, vaid igaüks vastab tahes-tahtmata samaga.

Sellest siis ka see sõbralik vahekord, mis juubilaril püsib kaasteenijatega ja arvatavasti jääb püsima igavesti. Kuigi K. Mets on oma kutsepõllul 25. töörohkete aastat pingutavalt töötanud, ei või tema juures leida ühtegi väsimuse ega tüdimuse tundemärki. Ümberpöörduvalt, ta on jäänud nooruslikuks hinge poolest, värskeks vaimiliselt ja ei ole kaotanud oma huumorimeelt.

Juubilarit kireks eraelus on kalaõngespord, mida ta vabail hetkeil harrastab innukalt.

Soovime juubilarile õnne, tervist ja jatku tööle edaspidiseks oma kutsepõllul.

H—ik.

Südamlukku tänu

avaldan hr. Postitalituse direktorile, Tartu postkontori ülemale ja abilisele ja kõigile kaasteenijale, kes mind on lahkesti suvatsenud mees pidada minu 25. aasta teenistusjuubeli puhul.

Karl Mets

TEENISTUSLIKKE TEATEID

NIMETATAKSE AMETISSE.

Porkon, Gabriele, am. kand. Narva ptk. — 4. j. ametn.-vabateen. Tõrva ptk., 1. sept. 1938.

Viltsaar, Arnold — postiljoniks Tall. peapostk., 10. sept. 1938.

Tsernozomov, Valentin — postiljoniks Tartu ptk., 16. sept. 1938.

Terras, Erich — postiljoniks Haapsalu ptk., 19. sept. 1938.

Tinnart, Victor — postiljoniks Petseri ptk., 20. sept. 1938.

NIMETATAKSE P.-T.-T. AMERNIKU KANDIDAADIKS

Pihtje, Olga, ajut. tööj. Tapa ptk. — samasse ptk., 16. sept. 1938.

PAIGUTATAKSE ÜMBER

Kuusik, Julie, 3. j. ametn. Kohtla-Järve ptk. — Tallinna telefoniv., 1. sept. 1938, teenistuse huvides ja enda nõusolekul.

Laaneloog, Rudolf, 2-b j. ametn. Nõo ptk. — Tartu Vaks. ptk., 8. sept. 1938, teenistuse huvides ja enda nõusolekul.

Kerge, Gustav, 1-b j. ametn. Tartu-Vaks. ptk. — 2-a j. ametn. Nõo ptk., 11. sept. 1938, teenistuse huvides ja enda nõusolekul.

Miikre, Robert, kojamees Tartu ptk. — kojam. kütjaks Tartu telef.-v., 21. sept. 1938, oma palvel.

Tõns, Karl, postiljon Petseri ptk. — postiljoniks Jõgeva ptk., 21. sept. 1938, omal palvel ja kulul.

KINNITATAKSE AMETIJÄRGUS

Ott, Ilmari, ülema abi aj. kt. Palamuse ptk. — ülema abiks, 11. sept. 1938.

Toomväli, Tiit, ülema abi aj. kt. Kose ptk. — ülema abiks, 11. sept. 1938.

Kangro, Eduard, meh. aj. kt. Tabivere ptk. — mehaanikuks, 1. okt. 1938.

KUSTUTATAKSE AMETKONNA TEENIJATE NIMEKIRJADEST

Rajaneem, Karl, van. mont. Tartu telef.-v. — 23. aug. 1938, surma tõttu.

VALLANDATAKSE AMETIST

Uuesson, Georgi, postiljon Tall. peapostk. — 31. aug. 1938, oma palvel.

Vainsalu, Viive, 3. j. ametn. Tall. peapostk. — 5. sept. 1938, Riigiteen. sead. § 40 põhjal, teen. huv., haiguse tõttu.

Treimann, Artur, 4. j. ametn.-vabateen. Tõrva ptk. — 15. sept. 1938, BES § 4186 põhjal.

Tänav, Mihkel, postiljon Jõgeva ptk. — 24. sept. 1938, BES § 4186 ja Riigiteen. tas. sead. § 23 põhjal, parandamata haig. tõttu.

NIMETATAKSE P.-T.-T. MEHAANIKU ÕPILASEKS.

Valleskaln, Aleksander — Võrumaa t.-t.-v., 28. sept. 1938.

Kärmas, Herbert — Viljandimaa t.-t.-v., 1. okt. 1938.

Vill, Enn — Viljandimaa t.-t.-v., 1. okt. 1938.

NIMEDE MUUTMISED

Kose ptk. meh.-vabateen. Friedrich Raudsepp — Vidrik Raudsepp.

Irboska ptk. 3. j. ametn. Timofei Tsi-
rel — Timofei Toivo.

Raasiku ptk. 3. j. ametn. Salme Poomann on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime Vetekivi, arvates 10. septembrist 1938. a.

Tallinna Telefonivõrgu 4. j. p.-t.-t. ametn.-vabateenija Olli Taarna on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime Kalpus, arvates 17. septembrist 1938. a.

TEEDEMINISTRI KÄSKKIRJAD

Vabastan ametist oma palvel Posti-, Telegraafi- ja Telefonitalituse rahvusvahelise büroo telefoni eksploatatsiooni korraldaja Valentin Tomberg'i, arvates 1. oktoobrist 1938. a.

Määrän Posti-, Telegraafi- ja Telefonitalituse vanema posti-telegraafi-telefoni ametniku (palk kr. 110.— kuus) Johannes Tüürn'i sama talituse rahvusvahelise büroo telefoni eksploatatsiooni korraldajaks palgaga kr. 155.— kuus, arvates 1. oktoobrist 1938. a.

Väljaandja: Tallinna Peapostkontori Ametnike Kogu. Tegev- ja vastutav toimetaja Rudolf Kroon. Toimetuse ja talituse asukoht: Tallinn, Vene 9, aadress: „Postisary“ Tallinn, postk. nr. 266.

Trükkikoda „Estotrükk“, Tallinn, S. Karja 8. 29. okt. 1938. a.

Suures valikus:

välis- ja kodumaa kleidi-, mantli-, ülikonna- ja palituriideid, vateeritud ja villaseid voodivaipu, igasuguseid puuvillaseid pesu- ja linariideid, põrandavaipu jne.

soovitab

R I I D E K A U P L U S

J. Rosing & Co.

Tallinn, S. Karja 11, telef. 445-84

NAISTE

JA

MEESTE

VIHMAKUUBESID,
kummist ja impregn.

KALOSSE,

VIHMAVARJE,

VAHARIJET,

DŽUUTVAIPU,

LINOLEUMI

ja

PUDUKAUPA

soovitab suures valikus

KULL'I ÄRI

TALLINN, VANA POSTI 8

Osamaks võimaldatud

Orderid saadaval Tallinna peapostkontoris prl. K. Avloilt.

ELEKTRI-ÄRI

K. Thomson

TALLINN, VENE 13

TELEFON 432-70

Müügil igasugu elektrisesseseadete tarbematerjale

Mundlos Original **VICTORIA**

ÕMBLUSMASIN

õmbleb edasi ja tagasi,
tikib, topib, teeb sik-sak
õmbluseid, nõõpauke ja
õmbleb nõõpe külge.

Universaal-õmblus-
masin igale kodule.

LIER & ROSSBAUM

VIRU 7

KUMMI- JA METALL- TEMPLITOOSTUS

A. Targama

TALLINN, NUNNE T. 18

(S. Kloostri t. nurgal)

TELEF. 473-69